

APSTIPRINU:
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras direktors

Andris Ozols

2016. gada 30. jūnijs

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras 2015. gada publiskais pārskats

**Rīga
2016**

SATURA RĀDĪTĀJS

1. Pamatinformācija	4
1.1. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra	4
1.2. Darbības virzieni un mērķi	6
2. Finanšu resursi un LIAA 2015. gada darbības rezultāti	7
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	7
2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze	9
2.2.1. Uzņēmējdarbības un inovācijas veicināšanas valsts atbalsta pasākumu īstenošana	9
2.2.2. Latvijas uzņēmumu konkurētspējas un eksportspējas sekmēšana starptautiskajos tirgos, īstenojot eksporta veicināšanas pasākumus	16
2.2.3. Ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģijas “POLARIS process” īstenošana ...	24
2.2.4. Valsts atbalsta administrēšana	28
2.3. Veiktie pētījumi	29
2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu projekti	31
2.5. Būtiskākie pakalpojumi	31
3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām	32
4. LIAA personāls	33
5. Komunikācija ar sabiedrību	34
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	34
5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti	39
5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	39
6. Plānotie pasākumi 2016. gadā	40
6.1. Galvenie uzdevumi	40
6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi	41
6.3. Finanšu saistības	41

Godātais lasītāj!

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (turpmāk LIAA) ir sagatavojusi un nodod Jūsu vērtējumam 2015. gada Publisko pārskatu. Šajā pārskatā apkopota būtiskākā informācija par LIAA darbības virzieniem un paveikto 2015. gadā, kā arī sasniedzamajiem rezultātiem 2016. gadā.

Reaģējot uz starptautisko situāciju un uzklausot uzņēmēju ieteikumus, vairākās ES fondu aktivitātēs Ministru kabinets, veicot grozījumus tiesību aktos, mainīja finansējuma saņemšanas nosacījumus, līdz ar to aktīvs darbs ES fondu administrēšanā, sniedzot uzņēmējiem dažādus atbalsta pasākumus, turpinājās arī 2015. gadā.

Ņemot vērā situāciju, ka lielākai daļai projektu cilvēkresursi vairs nebija jākoncentrē uz apjomīgu projektu izvērtēšanas funkciju, bet vairāk uzmanības jāpievērš projektu ieviešanas uzraudzībai, LIAA veica izmaiņas organizatoriskajā struktūrā, lai nodrošinātu finansējuma saņēmēju ar maksimāli kvalitatīvu un ātru apkalpošanu. Papildus minētajam, ņemot vērā valstī notiekošās reformas ES fondu administrēšanas sistēmā, reorganizācijas mērķis bija arī LIAA darbinieku kompetences un konkurētspējas darba tirgū celšana, samazinot negatīvo efektu no neizbēgamās darbinieku mainības sakarā ar LIAA kā sadarbības iestādes likvidēšanu nākamajā 2014.-2020. gada ES fondu plānošanas periodā.

2015. gadā LIAA turpināja īstenot uzsāktās aktivitātes Latvijas uzņēmumu konkurētspējas un eksportspējas veicināšanai starptautiskajos tirgos un ārvalstu investīciju apjoma pieaugumam, kā arī inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai.

Īstenojot investīciju piesaisti, ir noslēgti sadarbības līgumi ar pašvaldībām un zinātniskajām organizācijām. Noorganizētas potenciālo investoru vizītes Latvijā, apstrādāti investīciju informācijas pieprasījumi, veikta investīciju projektu apkalpošana, kā arī to pēc-apkalpošana.

Īstenojot uzņēmēju atbalsta mehānismu ES struktūrfondu projekta *Nozaru nacionālo stendu starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas* ietvaros, LIAA nodrošināja Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbību, noorganizēja nacionālos stendus starptautiskajās izstādēs un dažādu nozaru un apjoma tirdzniecības misijas, kā arī valsts augstāko amatpersonu vizītes ārvalstīs. Tika sniegtas konsultācijas, noorganizēti semināri un apstrādi ārvalstu kompāniju ienākošie pieprasījumi. Uzņēmēji norādīja, ka sniegtie pakalpojumi ir vieni no efektīvākiem eksporta atbalsta pakalpojumiem, tādējādi ir būtiski nodrošināt finansējumu projekta turpināšanai, lai tos varētu organizēt arī pēc 2015. gada, kad beigsies projekta ieviešanas termiņš.

Labu novērtējumu topošie un jaunie uzņēmēji sniedza arī par tādiem LIAA īstenotajiem ES struktūrfondu projektiem, kā *Inovatīvās uzņēmējdarbības motivācijas programma* un *Biznesa inkubatori* un to sniegtajiem atbalsta pasākumiem, norādot uz nepieciešamību turpināt to īstenošanu arī nākamajā 2014.-2020. gada plānošanas periodā.

LIAA ieguldītais darbs klientu orientētā apkalpošanā tika novērtēts ļoti atzinīgi, ko apliecināja klientu un sadarbības partneru sniegtie atzinības novērtējumi.

Vēlos pateikties LIAA klientiem un sadarbības partneriem par sadarbību, kā arī aģentūras darbiniekiem par profesionālo darbu un sasniegtajiem rezultātiem 2015. gadā!

Ar cieņu,

direktors

Andris Ozols

1. Pamatinformācija

1.1. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr.814 2003. gada 24. decembrī (prot. Nr.65,29.§) tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības aģentūra” un izveidota valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk – LIAA), kas darbu sāka 2004. gada 1. februārī.

Pamatojoties uz Publisko aģentūru likuma Pārejas noteikumu 2. punktā noteikto, ministriņām bija jāizvērtē uz iepriekšējā Publisko aģentūru likuma pamata izveidoto aģentūru darbība, un līdz 2013. gada 1. janvārim Ministru kabinetam jāpieņem lēmums par attiecīgās aģentūras turpināšanu, aģentūras likvidēšanu vai reorganizēšanu.

2012. gadā Ekonomikas ministrija sagatavoja LIAA juridiskā statusa maiņai nepieciešamos dokumentus, kas paredzēja, ka ar 2013. gada 1. janvāri LIAA maina juridisko statusu un kļūst par ekonomikas ministra pakļautībā esošu tiešās pārvaldes iestādi, saglabājot iestādes iepriekšējo nosaukumu „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”, kā arī attiecībā uz valsts atbalsta un ārvalstu finanšu instrumentu līdzekļu administrēšanu saglabājot iepriekšējo padotības formu – pārraudzību.

Ar 2013. gada 1. janvāri LIAA juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, struktūru un pārvaldi, finansēšanas avotus, tiesības, tiesiskuma nodrošināšanas un pārskatu sniegšanas kārtību nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums un 2012. gada 11. decembra Ministra kabineta izdotie noteikumi Nr.857 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums”.

Ekonomikas ministrs iestādes pakļautību īsteno ar Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) starpniecību.

Saskaņā ar nolikumu LIAA ir šādas funkcijas:

- 1) īstenot pasākumus Latvijas uzņēmumu eksportspējas paaugstināšanai un ārējās tirdzniecības veicināšanai;
- 2) iesaistīt Latvijas ekonomikā ārvalstu investīcijas;
- 3) veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un attīstību;
- 4) sekmēt inovatīvu uzņēmējdarbību, tai skaitā sekmējot sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem;
- 5) īstenot pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta programmām;
- 6) nodrošināt Eiropas Savienības fondu un citu ārvalstu finanšu instrumentu līdzfinansēto aktivitāšu administrēšanu.

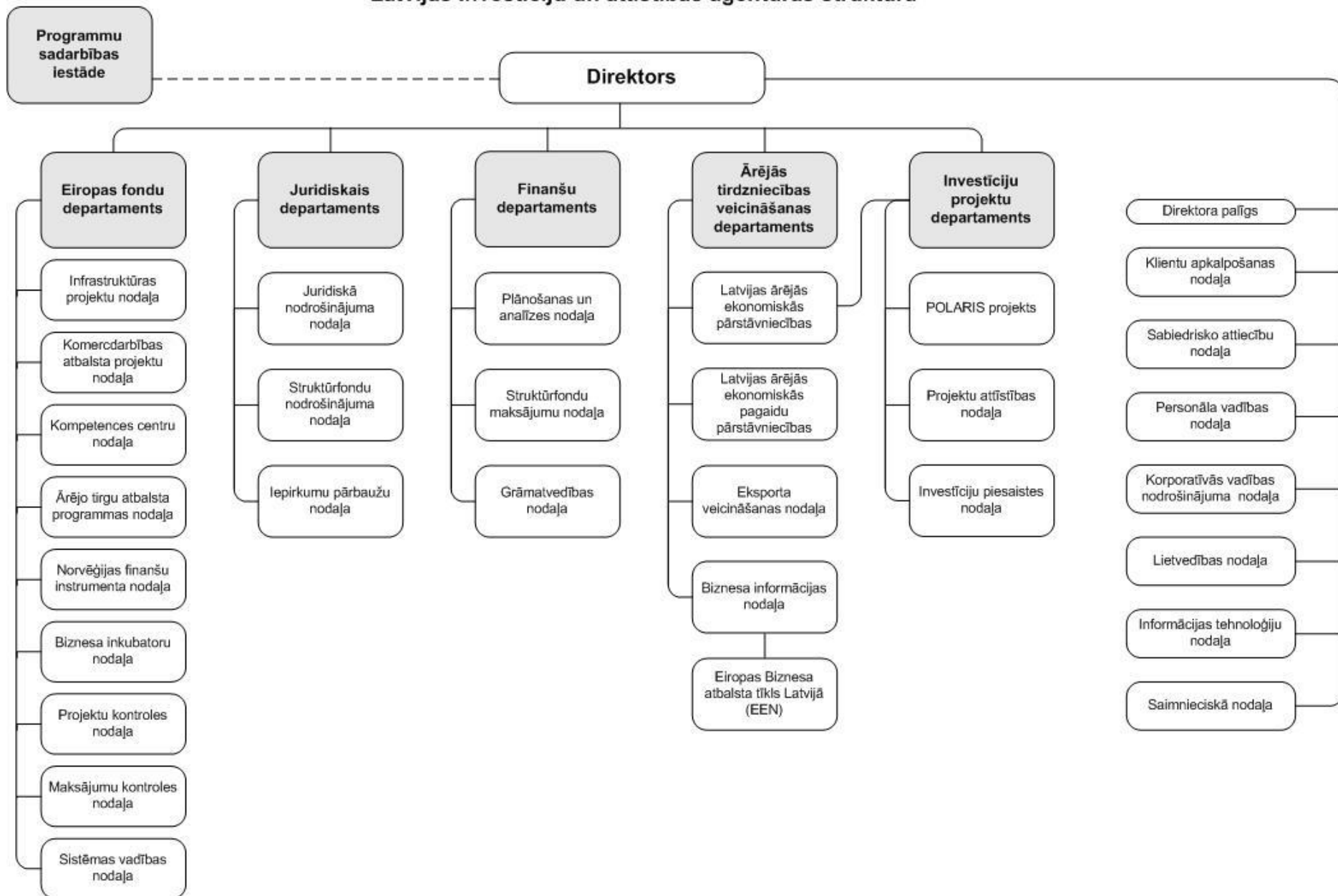
Lai izpildītu nolikumā noteiktās funkcijas, LIAA veic šādus uzdevumus:

- 1) veicina uzņēmumu investīciju projektu izstrādi un atbalsta konkurētspējīgus projektus;
- 2) izstrādā priekšlikumus valsts atbalsta programmām;
- 3) izveido, ievieš un administrē valsts atbalsta un ārvalstu finanšu instrumentu līdzekļu vadības, uzraudzības un kontroles sistēmu;
- 4) sniedz priekšlikumus uzņēmējdarbības vides uzlabošanai;
- 5) organizē investīciju piesaistes un ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumus, nodrošinot komunikāciju ar iesaistītajām pusēm;
- 6) nodrošina iestādes pārstāvniecību darbību ārvalstīs;
- 7) sniedz informatīvus, konsultatīvus, un citus normatīvajos aktos paredzētos publiskos pakalpojumus;
- 8) veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

LIAA struktūra izveidota atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām. Darba organizāciju nosaka LIAA un struktūrvienību reglamenti.

LIAA organizatorisko struktūru skatīt pārskata 5.lpp.

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras struktūra

1.2. Darbības virzieni un mērķi

LIAA misija (darbības virsmērķis) – veicināt Latvijas uzņēmumu konkurētspēju un eksportspēju starptautiskajos tirgos, kā arī veicināt ārvalstu investīciju apjomu pieaugumu, nodrošinot kvalitatīvus un klientu vēlmēm, normatīvajiem aktiem un labas pārvaldības principiem atbilstošus pakalpojumus.

LIAA darbības stratēģijā ir noteikti šādi darbības virzieni:

1. virziens – Uzņēmējdarbības un inovācijas veicināšanas valsts atbalsta pasākumu īstenošana.
2. virziens – Latvijas uzņēmumu konkurētspējas un eksportspējas sekmēšana starptautiskajos tirgos, īstenojot eksporta veicināšanas pasākumus.
3. virziens – Latvijas ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšana, īstenojot ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģiju “POLARIS process”.
4. virziens – Valsts atbalsta administrēšana.

LIAA darbības stratēģijas prioritātes:

1. Nodrošināt uz klientu orientētu LIAA pakalpojumu sniegšanu un attīstību, izmantojot pieejamos resursus un optimizācijas iespējas.
2. Īstenot investīciju piesaisti atbilstoši valsts un tās iedzīvotāju interesēm.
3. Nodrošināt Latvijas uzņēmumu eksporta veicināšanu.
4. Nodrošināt normatīvajiem aktiem un labas pārvaldības principiem atbilstošu ES programmu, projektu un citu ārvalstu finanšu instrumentu ieviešanas uzraudzību un finansējuma apguves kontroli.
5. Nodrošināt cilvēkresursu efektīvu vadību, veicinot visu līmeņu darbinieku attīstību un iesaistīšanu LIAA mērķu sasniegšanā.

2. Finanšu resursi un LIAA 2015. gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

LIAA faktiskie izdevumi 2015. gadā bija 128,7 milj. *euro* jeb 93,3% no plānotajiem izdevumiem, no kuriem 4,4 milj. *euro* jeb 3,4% LIAA izlietoja pamatfunkciju īstenošanai un 124,3 milj. *euro* jeb 96,6% tika izlietoti ES politiku instrumentu un pārējo ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai.

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta finansējums
un tā izlietojums 2014. un 2015. gadā

1.tabula (*euro*)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2014. gadā faktiskā izpilde	2015. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	143 888 981	137 919 783	137 457 307
1.1.	dotācijas	142 729 226	136 657 044	136 657 044
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	588 793	569 148	357 929
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	570 962	680 309	430 429
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
1.5.	transferti	-	13 282	11 905
2.	Izdevumi	140 184 657	137 919 783	128 718 441
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	138 549 218	137 247 325	128 245 583
2.1.1.	kārtējie izdevumi	12 809 573	16 896 945	15 368 276
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	121 849 613	110 430 675	105 277 434
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	131 299	99 128	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	3 758 733	9 820 577	7 599 873
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	1 635 439	672 458	472 858

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta izdevumi 2014. un 2015. gadā
sadalījumā pa programmām un apakšprogrammām

2.tabula (*euro*)

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/apakšprogrammas nosaukums	2014. gada faktiskā izpilde	2015. gada faktiskā izpilde
	Kopā	140 184 657	128 718 441
27.12.00	LIAA darbības nodrošināšana	1 056 770	1 085 431
28.00.00	Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana	2 431 847	3 333 703
61.06.00	Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)	20 269 629	16 099 335

62.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par ERAF finansējumu (2007-2013)	3 377 931	7 374 556
62.06.00	Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)	103 374 583	89 104 735
63.06.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)	6 079 875	7 679 279
67.06.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti	441 217	585 413
69.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	148 967	29 124
69.03.00	Atmaksa "3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana" finansējuma saņēmējiem par veiktajiem izdevumiem no ārvalstu finanšu palīdzības	239 340	0
69.06.00	3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekti	3 073	0
70.05.00	Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)	1 965 871	1 733 210
71.06.00	Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	795 554	1 693 655

Ziedojumus 2015. gadā LIAA nav saņēmusi.

2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze

2.2.1. Uzņēmējdarbības un inovācijas veicināšanas valsts atbalsta pasākumu īstenošana

Darbības virziena mērķis.

Savlaicīgi un atbilstošā kvalitātē nodrošināt 2007.-2013. gada plānošanas perioda ES fondu programmu ieviešanu, kā arī nodrošināt pabeigto projektu uzraudzību.

Īstenojot šajā darbības virzienā noteiktos uzdevumus, atbalsta pasākumi tiek sniegti gan interesentiem, kas tikai plāno uzsākt uzņēmējdarbību vai ir uzsākšanas sākumposmā, gan tiem, kas jau aktīvi un mērķtiecīgi strādā, bet nepieciešams attīstīt jau esošo uzņēmējdarbību vai apgūt jaunas zināšanas un kompetences, tamdēļ šo darbības virzienu varētu iedalīt šādās apakšgrupās:

- uzņēmējdarbības uzsākšana un inovācijas veicināšana;
- ES fondu programmu administrēšana.

Uzņēmējdarbības uzsākšana un inovācijas veicināšana.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”;
- 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)”;
- 71.06.00 „Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana”.

Lai atbalstītu ikvienu, kurš jūt sevī uzņēmēja garu, LIAA jau kopš 2009. gada īsteno 2.3.1.2. aktivitātes „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai” Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmu (turpmāk – Motivācijas programma). Motivācijas programmas īstenošanas laiks tika paredzēts līdz 2014. gada 31. decembrim, bet īstenošana tika pagarināta līdz 2015. gada 31. decembrim.

Motivācijas programmas mērķis ir informēt un iedrošināt pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu uzsākt uzņēmējdarbību, celt uzņēmējdarbības prestižu sabiedrības acīs, kā arī sekmēt sabiedrības izpratni par inovāciju lomu konkurētspējas veicināšanā, informēt sabiedrību par norisēm saistībā ar inovācijām un to potenciālu, tādējādi iedrošinot pēc iespējas plašāku sabiedrības un uzņēmēju daļu pievērsties inovatīvu risinājumu izstrādei un pielietošanai.

Motivācijas programmas mērķauditorija ir ļoti plaša, tā aptver pamatizglītības, vidējās un augstākās izglītības iestāžu izglītojamās, kā arī potenciālos uzņēmējdarbības uzsācējus, jaunus uzņēmējus, nevalstiskās organizācijas, pašvaldības, valsts institūcijas un sabiedrību kopumā. Tās ietvaros notiek dažādas aktivitātes, lai savlaicīgi jauniešos radītu vēlmi iesaistīties uzņēmējdarbībā un popularizētu uzņēmējdarbības iespējas.

2015. gadā turpinājās konsultāciju sniegšana uzņēmējdarbības uzsācējiem. Jaunsāktu biznesa ideju autori saņēma sākotnējās tehnoloģiskās validācijas un praktiskā pielietojuma izpētes konsultācijas, intelektuālā īpašuma konsultācijas, tirgus izpētes un mārketinga konsultācijas, sākotnējās konsultācijas industriālā dizaina izstrādē, konsultācijas biznesa plāna izstrādāšanā, kā arī ideju autori varēja saņemt prezentācijas investoru pārstāvju kontaktbiržu.

Tika noorganizēti 3 *tīklošanas semināri* uzņēmējdarbības uzsācējiem ar uzņēmuma vadītājiem. Uzņēmēji dalījās ar savu praktisko pieredzi start-up veidošanā, notika diskusijas jaunu biznesa kontaktu veidošana.

Mentoringa programmas ietvaros turpinājās mentoringa programmas dalībnieku aktivitātes, pieredzes pārņēmējiem veicot individuālas konsultācijas ar saviem mentoriem, kā arī piedaloties kompetences paaugstināšanas semināros. Dalībnieku vērtējumā kā īpaši vērtīgas minētas sniegtās iespējas komunicēt ne tikai ar savu tiešo, bet arī citiem mentoriem, iegūt jaunus kontaktus un zināšanas. Kopā mentoringa pakalpojumi tika sniegti 23 pieredzes pārņēmējiem.

Commercialization Reactor 10th Ignition Event ietvaros novembrī notika paneldiskusija “Komerzializācija iesācējiem – starts un pirmie soļi” ar Latvijas un starptautisku ekspertu piedalīšanos, ko apmeklēja 113 dalībnieki. Sešu prezentāciju laikā tika salīdzināti start-up vides veidošanas principi un problēmas Latvijā un citviet, finansējuma piesaistes iespējas komercializēšanas projektiem, kā arī dalībnieki tika iesaistīti klātienē diskusijā.

Noslēdzot LIAA 2009.–2015. gadā īstenoto Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmu, 2015. gada nogalē tika noorganizēts Motivācijas un iedvesmas forums 350 dalībniekiem – aktīvākajiem un spilgtākajiem Motivācijas programmas aktivitāšu dalībniekiem, ideju autoriem, mentoriem, mācībspēkiem, sadarbības partneriem, Ekonomikas ministrijas un LIAA pārstāvjiem, start-up veidotājiem, lai iedvesmotos jauniem projektiem un uzklautu pašmāju un ārvalstu idejas, priekšlikumus efektīvākai aģentūras, uzņēmēju un investoru sadarbībai, nepieciešamajam jauno uzņēmēju atbalstam, apmācībām utt. Pasākums noslēdzās ar aktīvu tīklošanu – kontaktu un ideju apmaiņu, idejām par jauniem sadarbības projektiem.

Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmas dalībnieku pozitīvās atsauksmes vairāku gadu garumā liecina par šādas programmas nepieciešamību arī turpmāk. LIAA ar tās uzkrāto pieredzi programmā paredzēto aktivitāšu organizēšanā ir gatava arī turpmāk īstenot inovatīvu uzņēmējdarbību motivējošus pasākumus.

3.tabula. Projekta *Motivācijas programmas* rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
Nodrošināts atbalsts uzņēmējdarbības uzsācējiem	Programmā “Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai” iesaistīto personu skaits	775	838

Veicinot mikro, mazo un vidējo komersantu veidošanos un attīstību, LIAA pārskata periodā **darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas”** papildinājuma 2.3.2.1.aktivitātes „Biznesa inkubatori” ietvaros turpināja iepriekšējos pārskata periodos uzsāktā projekta *Biznesa inkubatoru attīstība Latvijā* īstenošanu. Projekta mērķis ir veicināt jaunu, dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu veidošanos un attīstību Latvijas reģionos, nodrošinot tos ar komercdarbībai nepieciešamo vidi un konsultatīvajiem pakalpojumiem. Biznesa inkubatora galvenais uzdevums ir radīt sekmīgus jaunus uzņēmumus, kas, atstājot biznesa inkubatoru, būtu finansiāli un ekonomiski patstāvīgi.

Lai veicinātu pieejamā finansējuma apguvi, 2014. gadā tika veikti grozījumi 2008. gada 7. oktobra MK noteikumos Nr. 835. Noteikumi par darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.3.2.1.aktivitāti “Biznesa inkubatori” pagarinot projekta īstenošanu līdz 2015. gada beigām. Attiecīgi LIAA izsludināja papildus iepirkumu “Biznesa inkubācijas pakalpojumu sniegšana Latvijas reģionos un radošo industriju nozaru attīstībai Rīgā” par kopējo summu 5 milj. *euro*, ko veidoja līdz šim neapgūtais finansējums biznesa inkubatoru programmas ietvaros un LIAA prognozētais finansējuma apjoms, ko bija plānots apgūt līdz projekta īstenošanas termiņa beigām. Iepirkuma rezultātā 8 Latvijas biznesa inkubatoros tika

nodrošināta jaunu uzņēmumu attīstība to agrīnās attīstības stadijā, nodrošinot piekļuvi infrastruktūrai un konsultatīvajiem pakalpojumiem.

Kopumā no 2009. gada līdz 2015. gada 31. decembrim tika sniegts atbalsts 1358 uzņēmumiem, no kuriem 198 tika uzņemti inkubatorā 2015. gadā. Inkubējamajos uzņēmumos izveidotas (saglabātas) darba vietas 2015. gadā – 482.

Biznesa inkubatoru sniegto atbalsta pakalpojumu nodrošināšanai kopā programmas ietvaros (periodā no 2009. līdz 2015. gada 31. decembrim) izlietoti 25.2 milj. *euro*

4.tabula. Projekta *Biznesa inkubatoru attīstība Latvijā* rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
Nodrošināts atbalsts jauniem komersantiem biznesa inkubatoros	Inkubatoru skaits	10	8 LIAA 2014. gada septembrī izsludināja iepirkumu par biznesa inkubācijas pakalpojumu sniegšanu līdz 2015. gada 31. oktobrim. Ņemot vērā EM sniegto norādi, ja iepirkuma procedūras rezultātā nav iespējams noslēgt iepirkuma līgumus līdz 2015. gada 5. jūnijam, LIAA var pārtraukt iepirkuma procedūru, kā arī to, ka līdz 2015. gada 5. jūnijam tika noslēgti 8 iepirkumu līgumu, iepirkumu procedūra pārējās daļās tika pārtraukta.
	Inkubēšanas pakalpojumus saņēmušo uzņēmumu skaits	165	198
	Saglabātu vai no jauna radītu darbavietu skaits	250	482
	Veiksmīgi inkubēto uzņēmumu skaits	50	52

2015. gadā LIAA turpināja darbu pie **Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā”** (turpmāk – Programma) ieviešanas, kuras mērķis ir atbalstīt jaunu komersantu veidošanos tehnoloģiski ietilpīgās nozarēs un atbalstīt esošo komersantu inovatīvu uzņēmējdarbību, radot jaunas inovatīvas vides tehnoloģijas, produktus un procesus.

Programmas ietvaros tiek īstenotas trīs aktivitātes:

- „Zaļā” tehnoloģiju inkubatora izveidošana, kas sniedz atbalstu inovatīvu biznesa ideju attīstībai;
- neliela apjoma grantu shēmas īstenošana komersantu inkubācijas atbalstam „Zaļo” tehnoloģiju inkubatora ietvaros;
- atklāta projektu iesniegumu konkursa īstenošana, lai uzņēmējiem sniegtu atbalstu iekārtu iegādei, kas palīdz samazināt atkritumu un emisiju veidošanos un veicina videi draudzīgu risinājumu ieviešanu ražošanas procesā.

2015. gada ietvaros LIAA nodrošināja 86 projektu iesniegumu izvērtēšanu. Ņemot vērā, ka atklāta konkursa ietvaros netika apgūts sākotnēji plānotais finansējums, tika veikta Programmas finansējuma pārdale, kā rezultātā palielinājās pieejamais finansējums Programmas Neliela apjoma grantu shēmai. Līdz ar to bija iespējama Neliela apjoma grantu shēmas 3. atlases kārtas izsludināšana. Atklātā konkursa rezultātā tika noslēgti 12 līgumi par projektu īstenošanu. Savukārt neliela apjoma grantu shēmas ietvaros – 24, t.i. 4 līgumi 1. atlases kārtas ietvaros, 6 līgumi 2. atlases kārtas ietvaros un 14 līgumi 3. atlases kārtas ietvaros). Līdz ar to 2015. gada ietvaros tika noslēgti 36 līgumi par Programmas projektu īstenošanu. Papildus tam tika izskatīti ap 30 līguma grozījumu priekšlikumiem, no kuriem 2015. gadā tika parakstīti 7.

2015. gada septembrī LIAA izskatīja 24 komersantu pieprasījumus pagarināt projektu īstenošanas termiņu, ievērojot Finanšu ministrijas norādītos projektu pagarināšanas kritērijus.

Iepriekš noteiktā projekta “Zaļo tehnoloģiju inkubators” ietvaros 2015. gadā tika atbalstītas papildu 27 pirmsinkubācijas idejas no 16 plānotajām, tādējādi no iepriekš noteiktā projekta uzsākšanas brīža 2014. gadā kopā tika atbalstītas 81 pirmsinkubācijas ideja.

Informācija par Norvēģijas finanšu instrumentu programmu un tās īstenošanas nosacījumiem ir pieejama LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Fondi*.

ES fondu programmu administrēšana

Pārskata periodā LIAA **administrēja ES fondu programmas**, kuru mērķis ir veicināt uzņēmējdarbību ar augstāku pievienoto vērtību, sniedzot atbalstu jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei un ieviešanai ražošanā, sekmēt sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem, uzlabot iedzīvotāju dzīves līmeni, u.c.

Budžeta apakšprogrammas:

Maksājumus finansējuma saņēmējiem darbības virziena ietvaros LIAA nodrošināja šādās budžeta apakšprogrammās:

- 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”;
- 63.06.00 „Eiropas Sociālās fonda (ESF) projekti (2007-2013)”;
- 61.06.00 „Kohēzijas fonda (KF) projekti (2007-2013)”.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai un ERAF, ESF, KF (2007-2013) administrēšanai nodrošināja budžeta apakšprogrammas 70.05.00 “Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)” un 27.12.00 „LIAA darbības nodrošināšana”.

ES fondu 2007 - 2013 ietvaros LIAA veic sadarbības iestādes funkcijas, administrējot ESF, ERAF un KF finansējumu nodrošinot **uzņēmējdarbības atbalsta instrumentu īstenošanu**. LIAA galvenie uzdevumi darbības virziena ietvaros 2015. gadā bija projektu iesniegumu pieņemšana, izvērtēšana, līgumu slēgšana, projektu uzraudzība, iepirkumu pirmspārbaužu veikšana, projektu ieviešanas progressa pārskatu, maksājumu pieprasījumu izskatīšana un apstiprināšana, pārbaužu veikšana projektu īstenošanas vietās un ar maksājumu veikšanu saistītas darbības, kā arī dažādu informatīvu un izglītojošu pasākumu nodrošināšana un konsultāciju sniegšana.

Pārskata periodā:

1. 1.3.1.1.1.apakšaktivitātes **Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām** atlases 2. kārtas ietvaros, turpinājās 16 projektu īstenošana. Projektos iesaistījās vairāki simti jaunu partneru (komersantu un pašnodarbināto). Populārākās apmācību jomas: „Ražošanas inženierzinības un vadība”, „Datorika”, Inženierzinātnes un tehnoloģijas”, Ražošana un pārstrāde”. Īpaša uzmanība tika veltīta tam, lai apmācībās iesaistītu

jauniešus un komersantu darbiniekus no reģioniem (saskaņā ar aktivitātes noteikumiem vismaz 20% no piešķirtā papildfinansējuma jāizmanto jauniešu apmācībai, 15% - Kurzemes, Vidzemes un Zemgales reģionam, 5 % - Latgales reģiona darbinieku apmācībai).

Aktivitātes 3. kārtā projektu turpināja īstenot Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija, organizējot apmācības mikro un mazo uzņēmumu darbiniekiem informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā. Šajā projektā iesaistījušies vairāk nekā 1000 mikro un mazo komersantu no visiem Latvijas reģioniem.

2. 1.3.1.1.6 apakšaktivitātes ***Atbalsts darba vietu radīšanai ietvaros*** tika īstenoti 4 projekti Rīgā ar kopējām izmaksām vairāk nekā 17 miljoni *euro*.
3. AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" turpināja ieviest projektu 1.3.1.2. aktivitātes ***Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai*** ietvaros, atbalstot saimnieciskās darbības uzsācējus, sniedzot apmācības, konsultācijas un finansiālu atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai. Periodā līdz 2015. gada 30. jūnijam AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" ar komersantiem ir noslēgusi 1357 aizdevuma līgumus par kopējo finansējumu 21,7 milj. *euro* (t.sk. 11,8 milj. *euro* ES fondu finansējums), kā arī izmaksājusi procentu likmju subsīdijas 2,4 milj. *euro* apmērā.
4. 2.1.2.1.1. apakšaktivitātes ***Kompetences centri*** (turpmāk – KC) – projektus līdz 2015. gada 31. decembrim pabeidza 6 Kompetences centri: Farmācijas un ķīmijas KC; Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju KC; Meža nozares KC; Latvijas elektrisko un optisko iekārtu ražošanas nozares KC; Vides, bioenerģētikas un biotehnoloģijas KC un Transporta mašīnbūves KC. Apakšaktivitātē īstenoto projektu kopējās izmaksas ir vairāk nekā 89 miljoni *euro*.
5. 2.1.2.2. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde***:
  - 2.1.2.2.1. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde*** visu projektu īstenošana ir pabeigta. LIAA veica projektu uzraudzību.
  - 2.1.2.2.2. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā*** pārskata periodā turpinājās projektu atlases otrās kārtas apstiprināto projektu īstenošana. Līdz 2015. gada beigām ir pabeigti 112 projekti (no 166 apstiprinātajiem) par kopējo izmaksu summu vairāk nekā 120 miljoni *euro*.
6. 2.1.2.2.4. apakšaktivitātē ***Mikro, mazo un vidējo komersantu jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības programma*** turpinājās projektu īstenošana. Kopā līdz 2015. gada beigām ir pabeigta 22 projektu īstenošana.
7. 2.1.2.4. aktivitātē ***Augstas pievienotās vērtības investīcijas*** 2015. gadā norisinājās aktīva projektu īstenošana. Šajā aktivitātē ir pabeigti 186 projekti ar kopējām izmaksām vairāk nekā 511 miljons *euro*.
8. 2.3.1.1.1. apakšaktivitātē ***Ārējo tirgu apgūšana – Ārējais mārketing*** turpinājās projektu iesniegumu pieņemšana, vērtēšana un īstenošana. Līdz 2015. gada 31. decembrim apakšaktivitātes ietvaros ir pabeigti 3733 projekti ar kopējām izmaksām vairāk nekā 49 miljoni *euro*, kas ir lielākais projektu skaits, salīdzinot ar citām aktivitātēm.
9. 2.3.2.2.2. apakšaktivitātes ***Atbalsts ieguldījumiem ražošanas telpu izveidei vai rekonstrukcijai*** ietvaros tika pabeigti 8 projekti ar kopējām izmaksām vairāk nekā 24 miljoni *euro*. Projekti tika īstenoti Mārupē, Jelgavā, Daugavpilī, Liepājā un Ventspilī.
10. 2.3.2.3. aktivitātē ***Klasteru programma*** tika pabeigti 11 projekti ar kopējām izmaksām vairāk nekā 6 miljoni *euro*. Projektu ietvaros konkrētu nozaru komersanti sadarbībā ar

pētniecības un izglītības institūcijām organizēja un piedalījās dažādos pasākumos (starptautiskās izstādes, konferences utt.), lai veicinātu nozares konkurētspējas celšanos, t.sk. starptautiskajā līmenī.

11. 3.4.2.1.1. apakšaktivitātes *Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produkta attīstībai* ietvaros no 2008. gada ir notikušas divas projektu iesniegumu atlases kārtas. Pirmās kārtas ietvaros tika apstiprināti 7 projektu iesniegumi, otrās kārtas ietvaros - 14 projektu iesniegumi. Līdz pārskata perioda beigām tika pabeigta visu projektu īstenošana ar kopējām izmaksām vairāk nekā 15 milj. euro. Vairāki projektu ietvaros atjaunotie pilsētībūvniecības pieminekļi ir saņēmuši atzinību dažādu publisku konkursu ietvaros.
12. 3.4.2.1.2. apakšaktivitātes *Nacionālas nozīmes velotūrisma produkta attīstība* ietvaros tika pabeigta 7 projektu īstenošana. Kopējās projektu izmaksas ir vairāk nekā 9 miljoni euro.
13. 3.4.4.1. aktivitātes *Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi* ietvaros līdz 2015. gada beigām ir pabeigts 741 projekts ar kopējām izmaksām vairāk nekā 149 miljoni euro.
14. 3.4.4.2. aktivitātes *Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības pasākumi* divu kārtu ietvaros tika iesniegti 78 projektu iesniegumi, no kuriem pārskata perioda beigās pabeigti 55 projekti.
15. 3.5.2.1.1. apakšaktivitātē *Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai* ir pabeigts 131 projekts ar kopējām izmaksām vairāk nekā 220 miljoni euro.
16. 3.5.2.2. aktivitātē *Atjaunojamo energoresursu izmantojošu koģenerācijas elektrostaciju attīstība* ir pabeigti 10 projekti ar kopējām izmaksām vairāk nekā 115 miljoni euro,

6.tabula. ES fondu administrēšanas
rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
Atbilstoši normatīvajiem aktiem administrēti ES fondu projekti	Normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un kvalitātē izvērtētie projektu pieteikumi	850	1513
	Normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un kvalitātē izvērtētie ES fondu finansējuma maksājumu pieprasījumi	1000	1591
	Normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un kvalitātē veiktās pārbaudes projektu īstenošanas vietā (pirmslīguma pārbaudes un pārbaudes pirms pēdējā maksājuma veikšanas)	850	769

	Izvērtētie gada pārskati (2007-2013) plānošanas perioda projektu uzraudzības ietvaros)	300	314
	Īstenotās iepirkumu pirmspārbaudes	380	1024

Izvērtēto projektu pieteikumu skaits tika pārsniegts, ņemot vērā projektu pieteicēju būtiski pieaugušu interesi par aktivitāti „Ārējo tirgu apgūšana - ārējais mārketingš” pēc 2014. gada 14. oktobrī veiktajiem būtiskiem grozījumiem aktivitāti regulējošajos Ministru kabineta noteikumos.

Arī izvērtēto maksājuma pieprasījumu skaits būtiski pārsniedza plānoto, jo iemesls minētajam bija pieaugušais iesniedzamo projektu skaits aktivitātē „Ārējo tirgu apgūšana - ārējais mārketingš”.

Faktiski veiktais 769 pārbaužu skaits bija mazāks par plānoto, jo tika lauzti daudzi līgumi ar finansējuma saņēmējiem, kas nespēja īstenot projektus. It sevišķi, daudz līgumi tika lauzti Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumu aktivitātē, dēļ finansējuma saņēmēju problēmām saņemt aizņēmumus bankās projektu īstenošanai. Tāpat arī daudzos projektos tika veikti līguma grozījumi, pagarinot projekta īstenošanas termiņu līdz 2015. gada 30. decembrim tādās aktivitātēs, kā Augstas pievienotās vērtības aktivitātē, Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai, kā arī Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumu aktivitātē, līdz ar to finansējuma saņēmēji noslēguma pārskatus sniedza tikai 2016. gada janvārī, un pārbaudes tika pārplānotas pēc noslēguma pārskatu saņemšanas un izvērtēšanas uz 2016. gadu.

2015. gadā veiktas 1024 iepirkumu pirmspārbaudes, kas vairāk nekā 2,5 reizes pārsniedz plānoto. Lielo iepirkumu pirmspārbažu skaitu, galvenokārt ietekmēja apstākļi, ka iepirkumu procedūras aktivitātēs Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai (6. kārtā), Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām un Augstās pievienotās vērtības investīcijas (3. un 4. kārtā) tika saskaņotas ar LIAA gada sākumā, lai paspētu projektos ieplānotās aktivitātes pabeigt līdz gada beigām.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2015. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.2. Latvijas uzņēmumu konkurētspējas un eksportspējas sekmēšana starptautiskajos tirgos, īstenojot eksporta veicināšanas pasākumus

Darbības virziena mērķis.

Sekmēt uzņēmējdarbības attīstību, palielinot Latvijas uzņēmēju konkurētspēju Latvijā un starptautiskajos tirgos.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja Budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”;
- 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”;
- 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana”.

Piesaistot ES fondu līdzekļus no ERAF darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.3.1.1. aktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana” 2.3.1.1.2. apakšaktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana” projekta *Nozaru nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas* (turpmāk – Projekts) un īstenojot Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (Enterprise Europe Network (turpmāk - EEN)) programmu Latvijā, kas tiek finansēta Eiropas Komisijas Konkurētspējas un inovāciju ietvarprogrammas (CIP) ietvaros, LIAA nodrošināja eksporta atbalsta pasākumu īstenošanu.

Projekta ietvaros eksporta veicināšanas pakalpojumi uzņēmumiem tika sniegti cieši sadarbojoties LIAA projektu vadītājiem Rīgā ar **14 Latvijas pastāvīgajām Ārējām ekonomiskajām pārstāvniecībām** ārvalstīs - Apvienotajā Karalistē, Baltkrievijā, Dānijā, Francijā, Japānā, Krievijā, Ķīnā, Lietuvā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Ukrainā, Vācijā un Zviedrijā un **septiņām pagaidu pārstāvniecībām** - Apvienotajos Arābu Emirātos, Itālijā, Kazahstānā Singapūrā, Somijā un Šanhajā.

Kopumā 2015. gadā ar Latvijas uzņēmumiem tika noslēgti **355 jauni līgumi** par atbalsta saņemšanu.

Nodrošinot eksporta atbalsta pakalpojuma ieviešanu, 2015. gadā LIAA noorganizēja **237 uzņēmumu pārstāvju** dalību **29 nacionālos stendos starptautiskajās izstādēs ārvalstīs**, kas ir par 70% vairāk nekā 2014. gadā: “BAU 2015”, Minhene, Vācija (būvniecība), “IMM COLOGNE 2015”, Ķelne, Vācija (mēbeles), “Salon international de la Lingerie”, Parīze, Francija (apakšveļa), “ECO HOUSE & ECO BUILDING EXPO”, Tokija, Japāna (koka māju būvniecība), “Ecobuild 2015”, Londona, Lielbritānija (būvmateriāli, būvniecība), “Maison et Objet Asia 2015”, Singapūra (dizains), “CeBIT 2015”, Hannovere, Vācija (informācijas un komunikāciju tehnoloģijas), “Bois & Habitat 2015”, Namur, Beļģija (koka konstrukcijas mājas), “The international food & drink event” (IFE 2015), Londona, Lielbritānija (pārtika), „Hannover Messe – 2015”, Hannovere, Hannover, Vācija (inženiernozares), „SIAL China 2015”, Šanhaja, Ķīna (pārtika), Kannu starptautiskais filmu tirgus „Marche du Film 2015”, Kannas, Francija (kinoindustrija), „PLMA World of Private Label”, Amsterdamā, Nīderlande (pārtika), „Subcon – 2015”, Birmingema, Lielbritānija (inženiernozares), „Ist China – Central and Eastern European Countries Investment and Trade EXPO” (China CEEC Expo), Ninbo, Ķīna (pārtika, u.c.), “Mode City 2015”, Parīze, Francija (apakšveļa), “Maison et Object 2015”, Parīze, Francija (dizains), “Kind + Jugend 2015”, Ķelne, Vācija (preces bērniem), “Fachpack”, Nirnberga, Vācija (iepakojums), “Timber Expo 2015”, Birmingema, Londona (koka būvmateriāli, konstrukcijas, koka mājas), “GITEX 2015 (Gitex technology week)”, Dubaija, AAE (informāciju un komunikāciju tehnoloģijas), “CPHI Worldwide Europe”, Madride, Spānija (ķīmija, farmācija), “Bygg Reis Deg 2015”, Oslo, Norvēģija (būvmateriāli, būvniecība), “Frankfurt Book Fair”, Frankfurte, Vācija (grāmatu gadatirgus), “Batimat 2015”, Parīze, Francija (būvniecība, kokmateriāli būvniecībai), “World Food Kazakhstan 2015”, Almati,

Kazahstāna (pārtika), “*Elmia Subcontractor – 2015*”, Jenšēpinga, Zviedrija (inženierozares), “*MIDEST – 2015*”, Parīze, Francija (inženierozares), “*Downtown Design 2015*” (dizains), Dubaija, AAE, “*FHC China*”, Šanhaja, Ķīna (pārtika).

Starp notikušajām izstādēm jāizceļ dizaina izstāde Singapūrā “*Maison et Objet Asia 2015*”. Singapūra ir Dienvidaustrumāzijas ekonomiskais un finansiāli stratēģiskais centrs, kas piedāvā biznesa platformu brīvās tirdzniecības zonai ASEAN (Dienvidaustrumāzijas Nāciju Asociācija, tās dalībvalstis - Bruneja, Filipīnas, Indonēzija, Kambodža, Laosa, Malaizija, Mjanma, Singapūra, Taizeme un Vjetnama) un tās 600 miljoniem iedzīvotāju. „*Maison & Objet Asia*” pulcē visa Dienvidaustrumāzijas reģiona iepircējus – klientus no Taizemes, Vjetnamas, Filipīnām, Indonēzijas, Malaizijas un arī Austrālijas. Latvijas stenda koncepts parādīja Latviju kā eko produktu ražotājvalsti. Tādi produkti, krāsas, faktūras un ziedu smaržas, kas raksturīgas Latvijai un Ziemeļvalstīm, Dienvidaustrumāzijā un Austrālijā ir eksotiski un grūti pieejami, tādēļ klienti mūsu stendā ne tikai veica pasūtījumus un iepazīnās ar visiem ražotājiem, bet interesējās par Latvijas dabu, kultūru, vidi, ēdieniem, tradīcijām, tādējādi izprotot un iepazīstot tuvāk produktu būtību. *Kopējais iegūtais kontaktu skaits - vairāk nekā 500 kontakti, biznesa kontakti, kas ietver nākamo darījumu pazīmes - vairāk nekā 85, katram uzņēmumam vidēji 12 kontakti, 20 noslēgti līgumi.*

No uzņēmumu puses augsti novērtēta bija izstāde, “*Kind + Jugend 2015*”, kurā piedalījās 9 uzņēmumi, piedāvājot vienā stendā dažādas preces bērniem – gan mēbeles, gan rotaļlietas, gan apģērbus. *Izstādes laikā tika izveidoti kontakti ar jauniem sadarbības partneriem, un uzņēmumi izteica līgumu šajā izstādē nacionālo stendu organizēt arī 2016. gadā.*

Jāatzīmē jau tradicionāli organizētais Latvijas nacionālais stends apakšveļas izstādē Parīzē “*Mode City 2015*”, kurā 7 Latvijas ražotāji meklēja jaunus tirgus, kas sevišķi aktuāli pēc Krievijas tirgus daļas samazināšanās. *Izstādes laikā tika noslēgti 2 līgumi, kā arī noritēja sarunas ar vairāk nekā 50 kompānijām par tālāku sadarbību.*

Šajā gadā būtiski palielinājām atbalstu pārtikas nozares uzņēmumiem, noorganizējot 6 nacionālos stendus 5 izstādēs, no kuriem interesantākie bija stendi pārtikas izstādēs Ķīnā: “*SIAL China 2015*”; “*1st China – Central and Eastern European Countries Investment and Trade EXPO (China CEEC Expo)*” un “*FHC China*”.

Kā vieni no nozīmīgākajiem 2015. gada pasākumiem jāmin LIAA organizētās **Latvijas dienas Somijā, Itālijā, Baltkrievijā un Azerbaidžānā**, kuru ietvaros visās valstīs tika realizētas plašas Latvijas, nozaru potenciāla un uzņēmēju mārketinga kampaņas, tika organizēta Latvijas produktu marķēšana šo valstu veikalos, atsevišķos gadījumos Latvijas produkti veikalos tika izvietoti pirmo reizi. Paralēli notika Latvijas produktu degustācijas, pavāru meistarklases, modes skates, kultūras pasākumi, kuru laikā ārvalstu patērētājs guva informāciju par Latvijas garšām, smaržām, kultūras tradīcijām.

Latvijas dienām Somijā tika izveidota atsevišķa mājaslapa somu un angļu valodās, kur interesenti varēja gūt informāciju par visiem plānotajiem pasākumiem un to norises vietām. Programmā tika iekļauti gan biznesa, gan kultūras pasākumi.

Latvijas dienas Itālijā „Taste Latvia – Assaporala Lettonia” tika organizētas Neapolē un Milānā. Latvijas dienas apmeklēja Latvijas ekonomikas ministre D.Reizniece-Ozola un 10 Latvijas uzņēmumu pārstāvju delegācija, kurā bija pārstāvēti dažādu nozaru (pārtikas, finanšu, informācijas tehnoloģijas, mašīnbūves, transporta un loģistikas, tūrisma, mārketinga un dizaina) uzņēmumi. Neapolē tika noorganizēts *Latvijas – Itālijas biznesa forums* un uzņēmēju divpusējās tikšanās, kam sekoja Latvijas produktu prezentācija. Milānā - *Latvijas – Itālijas biznesa forums* un uzņēmēju divpusējās tikšanās. Biznesa forumos kopumā piedalījās 200 dalībnieku, uzņēmēju divpusējās tikšanās no Itālijas puses piedalījās 40 uzņēmēji.

Latvijas dienas Baltkrievijā norisinājās veikalos tīklā “*Rublevski*”, kur tika marķēti un prezentēti vairāk nekā 50 dažādi Latvijā ražoti produkti, kā arī tika plaši reklamētas Baltkrievijas medijos. *Latvijas dienas* apmeklēja Latvijas ekonomikas ministre, ko pavadīja 19 Latvijas uzņēmēju delegācija. Paralēli biznesa tikšanos plānam tika organizētas arī Latvijas pavāru meistarklases kulinārijas skolā Oede. Meistarklasē piedalījās vairāk nekā divdesmit

Baltkrievijas mēdiju pārstāvji – blogeri un žurnālisti, kā arī Latvijas sadarbības partneri Baltkrievijā. Baltkrievijas modes nedēļas laikā tika demonstrēta Latvijas zīmolu pavasara/vasaras kolekcija, kā arī ar preses brokastīm, veikala CooCulte telpās, tika atklāts Latvijas dizaina preču pop-up prezentveikals.

Latvijas dienas Azerbaidžānā guva plašu publicitāti vietējos medijos. Pasākuma ietvaros norisinājās Latvijas ekonomikas ministres un Latvijas uzņēmēju delegācijas vizīte Azerbaidžānā. Uzņēmēju delegācijas sastāvā piedalījās 29 Latvijas uzņēmēji, kas pārstāvēja 17 uzņēmumus un 10 tautsaimniecības sektorus. Latvijas uzņēmēju delegācijai tika noorganizēta daudzpusīga darba programma. Programmas biznesa sadaļas galvenie pasākumi bija *business forums Baku*, iepazīšanās ar uzņēmējdarbības vidi un iespējām, Gobustānas muzeja apmeklējums, kas ļāva delegācijai tuvāk iepazīties ar Latvijas un Azerbaidžānas uzņēmumu īstenoto sadarbības projektu, kā arī individuālās tikšanās starp Latvijas un Azerbaidžānas uzņēmējiem un valsts institūciju pārstāvjiem. *Latvijas dienu* ietvaros norisinājās 7 Latvijas uzņēmumu produktu marķēšanas un prezentācijas akcija veikalu ķēdē ARAZ. Norisinājās arī Latvijas gleznotāju mākslasdarbu izstāde Heidara Alijeva mākslas centrā un fotoizstāde. Tirdzniecības centrā “Grandeza” tika atklāta Latvijas dizaineru tērpu un dizaina priekšmetu sadaļa, kur tika pārstāvēti Latvijas uzņēmumu zīmoli.

Savukārt **Japānā** visa gada garumā norisinājās dažādas aktivitātes, lai iepazīstinātu Japānas pircēju ar **Latvijas precēm**. LIAA pārstāvniecība Japānā sadarbībā ar Latvijas vēstniecību un uzņēmumu Isetan Mitsukoshi Co.,Ltd. organizēja Latvijas preču prezentācijas pasākumus vispazīstamākajā Japānas universālveikalā Isetan Shinjuku Departament Store. Latvijas stends tika prezentēts veikala koncepcijas World Compass ietvaros, kuras mērķis bija iepazīstināt veikala apmeklētājus ar dažādu valstu kultūru un dzīves stilu. Latvijas stends prezentēja apģērbu, modes aksesuāru un interjera preču zīmolus. Tika augsti novērtēta Latvijas ražojumu augstā kvalitāte un dabīgie izejmateriāli.

Līdzīgs pasākums norisinājās arī Singapūrā lielveikalā Tanga, kur notika Latvijas dizaina produktu prezentācija.

Savukārt premium-klases automobiļu Lexus Hoshigaoka izstāžu zālē **Japānas pilsētā Nagojā** jau otro reizi norisinājās **Latvijas Dizaina Dienas** (Latvia Design Days). Tās tika organizētas sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Japānā un “Lexus Hoshigaoka” izstāžu zāli. Atklāšanas pasākumu apmeklēja vietējo mediju un lielveikalu pārstāvji, kā arī Lexus izstāžu zāles VIP klienti.

2015. gadā tika noorganizētas **53 dažādu nozaru un apjoma tirdzniecības misijas**, kurās kopā piedalījās **590 uzņēmēji**, tai skaitā, 7 valsts augstāko amatpersonu vizītes, kurās piedalījās 198 uzņēmēji: Latvijas Valsts prezidenta vizītes uz Somiju, Norvēģiju un Austriju, Latvijas Republikas zemkopības ministra vizīte uz Šanhaju, Latvijas Republikas ārlietu ministra vizīte uz AAE un Latvijas Republikas vēstnieka Singapūrā vizīte uz Singapūru, Latvijas Republikas ekonomikas ministres vizītes uz Baltkrieviju un Gruziju, Latvijas Republikas vēstnieces Krievijas Federācijā reģionālajā vizīte uz Baškortostānas Republiku.

Deviņas no tirdzniecības misijām ir organizētas uz jauniem tirgiem – Azerbaidžānu (2 vizītes), Uzbekistānu, Kazahstānu (2 vizītes), Indiju, Singapūru (3 vizītes), Šanhaju, AAE, Jaunzēlandi un Austrāliju, un to organizēšana līdzfinansēta no Projekta.

Plaša uzņēmēju delegācija (57 uzņēmēji) kopā ar Latvijas Valsts prezidentu martā devās vizītē uz Norvēģiju. Vizītes ietvaros tika noorganizēts seminārs Latvijas uzņēmējiem par Norvēģijas ekonomiku, tirgus īpatnībām un tendencēm, un kultūras atšķirībām, pēc kura sekoja Latvijas – Norvēģijas biznesa forums, kura laikā notika paneldiskusija “Veiksmīga uzņēmējdarbība starp Norvēģiju un Latviju”.

Jāatzīmē kokapstrādes uzņēmumu tirdzniecības misija uz Šanhaju, kurā piedalījās 10 uzņēmumi. Tirdzniecības misijas ietvaros dalībnieki apmeklēja Ķīnas vispasaules kokrūpniecības tirgus konferenci (5th China Global Wood Trade Conference), kur tika sniegtas profesionāļu prezentācijas par kokrūpniecības attīstību Ķīnā 2016. gadā, kokmateriālu izmantošana celtniecībā Ķīnā, Ķīnas ekonomiskā situācija un prognozes 2016. gadam, u.c.

tēmām. Otrajā dienā norisinājās ļoti aktīva kontaktbirža, kur gandrīz katram uzņēmējam izdevās iegūt vairākus ļoti nopietnus kontaktus. Daļa no uzņēmumiem apmeklēja arī Šanhajā esošo kokmateriālu vairumtirdzniecības bāzi (Shanghai Furen timber market), kur iepazīnās ar esošo kokmateriālu vairumtirgotāju piedāvājumu un cenām. Pēc pasākuma LIAA pagaidu pārstāvniecība Šanhajā saņēma ļoti pozitīvas atsauksmes par pasākuma un visas tirdzniecības misijas augsto organizatorisko un profesionālo kvalitāti. Uzņēmēji bija ļoti ieinteresēti nākamajā gadā piedalīties kādā no Ķīnas kokmateriālu izstādēm, vēlams Latvijas kopstendā, un visi bija gatavi atkārtotie piedalīties līdzīgā tirdzniecības misijā.

Saturiski piesātināta bija Latvijas inženierozaru uzņēmumu tirdzniecības misija uz Kazahstānu, Uraļsku. Latvijas uzņēmumu mērķauditorija bija Kazahstānas inženierzinātņu kompānijas, kas ir vai plāno būt apakšpiegādātāji Kazahstānas naftas un gāzes ieguves tehnoloģiju kompānijām. Pirms misijas tika apzināti Latvijas uzņēmumu piedāvājumi, sagatavota prezentācija un tehnisko iespēju dokumentācija, kas tika nosūtīta Kazahstānas puses kompānijām. Kazahstānas puse izrādīja interesi tikties ar Latvijas uzņēmumiem, kā rezultātā, Kazahstānā notika tikšanās ar uzņēmējiem, kā arī vairākas augsta līmeņa pārrunas ar apgabala vadību un vietējo kompāniju apvienību vadītājiem.

2015. gadā tika intensīvi strādāts ar transporta sektoru, lai piesaistītu Lielbritānijā strādājošo kompāniju kravas. Septembrī tika noorganizēta Latvijas loģistikas/transporta uzņēmumu tirdzniecības misija uz Lielbritāniju, Birmingemu, Solihulu, Edinburgu, Aberdīnu un Ivernesu. Misijā piedalījās 5 uzņēmumi. Tās laikā uzņēmēji tikās ar britu uzņēmumiem no auto industrijas, naftas un gāzes, un alkohola sektoriem. Misija bija turpinājums 2015. gada sākumā iesāktajam mārketinga projektam, kura mērķis ir reklamēt Latvijas tranzīta koridoru britu kravu īpašniekiem, iepazīstināt tos ar Latvijas loģistikas/transporta uzņēmumiem.

Savukārt transporta un loģistikas uzņēmumiem izstādes *Tranzit Kazahstan* ietvaros tika noorganizēta Latvijas un Kazahstānas uzņēmēju apaļā galda diskusijas un divpusējās tikšanās, kurās kopumā piedalījās vairāk nekā 100 dalībnieki. Vizītes laikā tika apmeklēts *Damu Logistic* centrs, kur notika tikšanās ar centra vadību.

Gada nogalē LIAA uzņēma plašu, mērķtiecīgu un labi sagatavotu Ķīnas uzņēmumu vizīti Latvijā, kas bija ieradusies, lai iepazītos ar Latvijas pārtikas ražotāju piedāvājumu. Rīgā ieradās 7 Ķīnas (Pekina un Tjandžina) pārtikas jomas uzņēmumi (lielveikali un internetveikali), kuri apmeklēja iepriekš identificētus Latvijas pārtikas uzņēmumus un piedalījās kontaktbiržā ar 30 Latvijas pārtikas uzņēmumu pārstāvjiem. 2016. gadā uz pāris nedēļām plānota Latvijas pārtikas produktu izvietošana kādā no mazumtirdzniecības veikaliem, lai izvērtētu patērētāju interesi par Latvijas produktiem.

Lai veicinātu Latvijas apakšveļas nozares uzņēmumu atpazīstamību ārvalstu uzņēmēju vidū un veicinātu ārvalstu uzņēmumu sadarbību ar Latvijas apakšveļas ražotājiem, Liepājā gada nogalē tika noorganizēts starptautisks *apakšveļas nozares forums* „Lingerie Industry forum in Latvia”. Uz forumu, divpusējām tikšanām, uzņēmumu apmeklējumiem tika aicināti dažādu valstu aģenti, iepircēji un žurnālisti. Forumā piedalījās aptuveni 150 uzņēmēji no Latvijas un ārvalstīm.

Papildus minētajam, kopumā LIAA atbalstīja **391 individuālo biznesa vizīšu norisi**. No kurām 89 uzņēmumu **individuālās biznesa vizītes** ārvalstīs noorganizēja LIAA: Baltkrievijā - 1, Azerbaidžānā - 2, AAE - 8, Dānijā - 9, Francijā - 7, Itālijā - 4, Japānā - 2, Kazahstānā - 2, Krievijā - 5, Ķīnā - 3, Lielbritānijā - 4, Lietuvā - 10, Nīderlandē - 5, Polijā - 2, Singapūrā - 1, Somijā - 9, Ukrainā - 2, Vācijā - 7, Zviedrijā - 6.

Dalījumā pa nozarēm, visvairāk individuālās vizītēs ir devušies sekojošu nozaru uzņēmumi: inženierzinātnes - 44, poligrāfija - 26, ķīmijas rūpniecība - 62, kokapstrāde un mēbeļu ražošana - 31, būvniecība - 44, IKT - 33, radošās industrijas - 28, pārtikas rūpniecība - 75, apģērbu ražošana - 23, citas - 25.

2015. gadā LIAA apstrādāja **851 pieprasījumu/eksporta projektu**. Lielākais pieprasījumu skaits saņemts LIAA pārstāvniecībās Francijā, Lielbritānijā, Zviedrijā, Vācijā, Somijā un Nīderlandē. Pieprasījumi saņemti tādās jomās kā inženiernozares, poligrāfija,

ķīmija/farmācija, kokapstrāde, būvniecība, IKT, enerģētika, vieglā rūpniecība, radošās nozares un pārtika.

Pārskata periodā, pateicoties Projektā paredzētajam finansējumam ārvalstu iepircēju vizīšu organizēšanai, noorganizētas **60 ārvalstu kompāniju un 4 žurnālistu vizītes**. Lielākais vizīšu skaits bija no Somijas, Japānas, Nīderlandes un Francijas.

Atbilstoši Latvijas uzņēmumu interesēm un izvēlētajiem mērķa tirgiem LIAA no tās rīcībā esošajām ārvalstu kompāniju datu bāzēm **atlasīja potenciālos sadarbības partnerus**, tādejādi sniedzot atbalstu uzņēmējiem biznesa partneru meklēšanā un **biznesa piedāvājumu izplatīšanā**.

Pārskata periodā LIAA turpināja sadarbību ar Ekonomikas ministriju, izstrādājot sākotnējo novērtējumu ES struktūrfondu 3.2.1. specifiskā atbalsta mērķa „Palielināt augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu eksporta proporciju” 3.2.1.2. pasākumam „Starptautiskās konkurētspējas veicināšana” un sekojošu Ministru kabineta noteikumu projektam „Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 3.2.1. specifiskā atbalsta mērķa „Palielināt augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu eksporta proporciju” 3.2.1.2. pasākuma „Starptautiskās konkurētspējas veicināšana” īstenošanas noteikumi”. Minētie Ministru kabineta noteikumi tika apstiprināti 2015. gada 1. decembrī. Gada nogalē tika uzsākts darbs pie minētās programmas LIAA ieviešanas stratēģijas un iekšējo kārtību projektu izstrādes.

Informācija un konsultācijas

Vienlaicīgi ar eksporta atbalsta pasākumu sniegšanu, LIAA turpināja sniegt **konsultācijas**. Kopumā 2015. gadā Latvijas uzņēmumiem tika sniegtas vairāk nekā **2550 konsultācijas** ar eksportu saistītos jautājumos (konsultācijas par ārējiem tirgiem, biznesa partneru meklēšana, eksporta nosacījumi, LIAA eksporta atbalsta pakalpojumi, ES finanšu piesaistes jautājumi u.c.), tai skaitā aptuveni **670 konsultāciju** ir sniedzis Eiropas biznesa atbalsta tīkls Latvijā (EEN).

Pārskata periodā **LIAA mājaslapā** www.liaa.gov.lv regulāri tika ievietota, aktualizēta un gatavota informācija latviešu, angļu, krievu, japāņu un ķīniešu valodā.

Sadaļā **Pasākumu kalendārs** ievietota un aktualizēta informācija par 155 LIAA organizētajiem pasākumiem Latvijā un ārvalstīs, un 180 citām LIAA aktualitātēm eksporta, investīciju piesaistes un Eiropas fondu jomā. Publikāciju sadaļā ievietoti 33 LIAA informatīvie materiāli (izdevumi, video, LIAA ziņas) par eksportu, inovācijām, biznesa uzsākšanu, investīcijām, ES fondiem u.c. tēmām. Regulāri sagatavota, ievietota un aktualizēta informācija eksporta vietnē <http://eksports.liaa.gov.lv>

Sadaļā **LIAA blogs** ievietotas 121 ziņa, sadaļā **Ziņas** – 340. Populārākās nozares: pārtikas rūpniecība, ķīmiskā rūpniecība un farmācija, kokapstrāde un mēbeļu rūpniecība, metālapstrāde un mašīnbūve, apģērba un tekstila rūpniecība. Populārākie tirgi: Krievija, Ķīna, Vācija, Lietuva, Lielbritānija, Somija un Igaunija.

Sadaļā **Eksports** regulāri sagatavota, ievietota un atjaunota informācija par nozīmīgākajiem Latvijas eksporta tirgiem un ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumiem.

Sadaļās **Noderīgi/Valstu informācija un Nozaru izstādes ārvalstīs** aktualizēta informācija par ārvalstu tirgiem, informējot uzņēmumus par uzņēmējdarbību, ekonomiku, politiku, ekonomisko sadarbību ar Latviju, tirgus pētījumiem, jaunumiem u.c. informāciju par tirgiem ārvalstīs, kā arī starptautiskajām izstādēm 12 nozaru un 46 valstu griezumā. Sadaļā **Pakalpojumi** ievietota informācija par 138 LIAA organizētajiem ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumiem Latvijā un ārzemēs 2015. gadā – eksporta semināriem, tirdzniecības misijām, valsts vizītēm, nacionālajiem stendiem un kontaktbiržām.

2015. gada 12 mēnešos Latvijas Ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv publicēta informācija par 2618 Latvijas kompānijām, no kurām 412 ir jaunas kompānijas.

Biznesa sludinājumu sadaļā ievietota informācija par 1053 piedāvājumiem, no kuriem 918 ir sludinājumi no ārvalstīm, bet 135 – no Latvijas. Ārvalstu biznesa sludinājumi visvairāk bijuši no Polijas, Lielbritānijas, Francijas, Spānijas, Turcijas, Ķīnas, Rumānijas, Vācijas, Bulgārijas un Ungārijas. Galvenās nozares – mašīnbūve un metālapstrāde, IT, būvniecība, inženierpakalpojumi, ķīmiskā rūpniecība, kokapstrāde, pārtikas rūpniecība, dažādi pakalpojumi, u.c. (skat. <http://www.exim.lv/proposals>.)

Sadaļā **Pasākumi** ievietota informācija par 575 pasākumiem (52 Latvijā un 523 ārzemēs). Visbiežāk ievietota informācija par pasākumiem Beļģijā, Ķīnā, Somijā, Uzbekistānā, Krievijā, Vācijā un Kazahstānā. Nozīmīgākās nozares pasākumu kalendārā – būvniecība, IT, pārtikas rūpniecība, transports un loģistika, tūrisms, vides aizsardzība, dažādi investīciju vai ekonomikas forumi.

Pārskata periodā tika izstrādāts unikāls **elektronisks plaša patēriņa Latvijas pārtikas produktu katalogs**, kas publiski ir pieejams www.foodlatvia.lv. Šī ir digitāla platforma, kas dod iespēju atrast potenciālus biznesa partnerus un ir paredzēta kā darba instruments ražotājiem, iepazīstinot ar savu eksportspējīgo produkciju, un pārstāvjiem ārvalstīs, prezentējot pārtikas ražošanas nozari. Tas sniedz vienlīdzīgas iespējas starptautiskās tirdzniecības veicināšanā gan

ražotājiem, gan iepircējiem. Bezmaksas e-katalogā ikviens interesents var iepazīties ar Latvijas pārtikas ražotāju produkcijas klāstu. Tiek sniegta iespēja iegūt ieskatu pārtikas nozares piedāvājumā kopumā, kā arī detalizēti izpētīt piedāvātās produktu grupas un konkrētus produktus. Katalogā Latvijas uzņēmumi var patstāvīgi publicēt informāciju par augstvērtīgiem un

eksportspējīgiem produktiem, kurus piedāvā ārējiem tirgiem.

2015. gadā tika īstenota **11 Latvijas nozaru** (vides un atjaunojamās enerģijas nozare; informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nozare; ķīmijas rūpniecība, farmācija un biotehnoloģiju nozare; poligrāfija, papīra un iepakojuma ražošana; kokapstrāde; pārtikas rūpniecība; tekstila un apģērba ražošana; mašīnbūve un metālapstrāde; būvindustrija; elektronikas un elektrotehnikas ražošana; dizaina nozare) **uzņēmumu elektronisko katalogu izstrāde un integrēšana LIAA interneta vietnēs**, kā arī LIAA mājaslapas www.liaa.gov.lv, eksporta vietnes eksports.liaa.gov.lv un ārējās tirdzniecības portāla www.exim.lv **mobilo versiju** izstrāde. Projekta īstenošanas rezultātā ir nodrošināta detalizētākas Latvijas uzņēmumu un tautsaimniecības nozaru informācijas atspoguļošana, uzlabojusies LIAA elektronisko pakalpojumu sniegšanas kvalitāte un pilnveidots datu apstrādes process.

Izstrādāta **eksporta mārketinga stratēģija 6 valstīm** (Japānai, Ķīnai, Dānijai, Zviedrijai, Lielbritānijai, Vācijai) 5 dažādos sektoros (pārtikas pārstrāde, tekstils (apakšveļa), farmācija un kosmētika, metālapstrāde un mašīnbūve, kokapstrāde), definējot - kādus mārketinga instrumentus būtu jāizmanto efektīvai klientu uzrunāšanai. Izstrādāti **trīs digitāli mārketinga instrumenti un** notiek to testēšana:

1) **Ad Words**: Izstrādāta Ad Words reklāmas kampaņas nodrošināšanas platforma, lai popularizētu Latvijas mašīnbūves, kokapstrādes, pārtikas, tekstila, farmācijas un kosmētikas nozares Zviedrijā, Dānijā, Lielbritānijā, Vācijā, Japānā un Ķīnā;

2) **Vizītkaršu lasītājs**: Izstrādāta tīmekļa lietotne, kā arī pārvaldības interfeiss, kuru varēs izmantot uzņēmēji un valsts amatpersonas oficiālajās tirdzniecības misijās, kā arī, veicot citus uzdevumus ārzemēs, lai apkopotu informāciju par iegūtajiem biznesa kontaktiem, veiktu jaunu kontaktu reģistrēšanu, to klasifikāciju, kā arī piekļuvi un izplatīšanu. Izstrādātā sistēma integrēsies ar esošo klientu datu bāzi;

3) **C.I.L.**: Izstrādāta datu tiešsaistes platforma "C.I.L.", kur ar dažādām piekļuves tiesībām uzskatāmā veidā varēs iegūt informāciju par LIAA tirgus pētījumiem, kontaktu datubāzēm, prezentācijām un citiem dokumentiem, kas tiek uzglabāti attālināti. Platforma darbosies gan kā LIAA iekšējais instruments, gan kā izlūkdatu platforma Latvijas uzņēmumiem, tādējādi atvieglojot LIAA darbinieku un Latvijas uzņēmumu piekļuvi nepieciešamai informācijai.

Lai arī Projektam papildus piešķirtais finansējums 2014.- 2015. gadā bija paredzēts arī nozaru asociāciju ierosināto projektu/pasākumu finansēšanai un tika noslēgti sadarbības līgumi, nozaru asociāciju aktivitāte bija zema. Atbilstoši nozaru asociāciju iniciatīvai tika sniegts atbalsts dalībai vairākos starptautiskajos **forumos Latvijā**. Atbalsts tika sniegts IT nozares prezentācijas/stenda nodrošināšanai konferencē "eSkills for Jobs High-Level Conference", kā arī atsevišķas sesijas „DIGITAL TRANSFORMATION OF THE ECONOMY / THE IMPACT OF ICT ON EMPLOYMENT” organizēšanai šajā konferencē.

Atbilstoši Latvijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācijas izteiktajam pieprasījumam tika finansēta un noorganizēta IT nozares pārstāvju dalība "eHEATH Week" un "WOHIT" pasākumos - konferencē un izstādē konferences ietvaros.

Savukārt atbilstoši Latvijas Centrālās piensaimnieku savienības lūgumam noorganizējām 7 piena pārstrādes uzņēmumu **kopstendū** izstādē "Riga Food 2015".

Pēc pārtikas nozares uzņēmumu pieprasījuma LIAA nodrošināja plaša un apjomīga **pētījuma "Piena pārstrādes nozares eksportspējas un eksporta tirgu novērtējums"** izstrādi par pārtikas produktu potenciālu Ķīnā, AAE, Kazahstanā un Azerbaidžānā.

Atsaucoties uz Latvijas Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības uzņēmēju asociācijas iniciatīvu par nozares apakšnozaru sasniegumu popularizēšanu, tika **publicēti raksti** Lietuvas, Igaunijas un Zviedrijas medību un makšķerēšanas profila žurnālos.

Lai paplašinātu zināšanas par būtiskiem jautājumiem, kas jāzina uzņēmumiem eksportējot, kā arī, lai sniegtu izsmeļošu informāciju par starptautiskajiem tirgiem, viens no sniegtajiem pakalpojumiem, ko LIAA sekmīgi turpināja 2015. gadā, bija **informatīvo un izglītojošo semināru** organizēšana. Detalizētu informāciju skatīt pārskata 5.sadaļā.

7. tabula. Eksporta veicināšanas pasākumu rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Nodrošināta Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbība	Pastāvīgi funkcionējošo pārstāvniecību skaits	14	14
2. Identificēti eksporta projekti un pieprasījumi	Apstrādāto eksporta pieprasījumu skaits	800	851
3. Nodrošināta informācija un konsultācijas Latvijas uzņēmējiem par ārvalstu tirgiem, sadarbības	3.1. Nodrošināta līdzdalība starptautiskās izstādēs (izstāžu skaits)	30	22 Rādītājs netika sasniegts, jo uzņēmēji kļuvuši patstāvīgāki savos standos un daudzi izmantoja iespēju

iespējām, potenciālajiem partneriem			startēt LIAA nacionālajos standos
	3.2. Organizētas tirdzniecības misijas ārvalstīs (skaits)	44	53
	3.3. Noorganizēti semināri par specifiskiem eksporta jautājumiem (semināru skaits)	27	36
	3.4. Sniegtas konsultācijas Latvijas uzņēmējiem par LIAA pakalpojumiem un atbalstu eksportam (konsultāciju skaits)	2160	>2550
4. Īstenotas mārketinga aktivitātes*	4.1. Organizētas Latvijas dienas ārvalstīs (mērķa tirgu skaits)	5	5 Somijā, Itālijā, Baltkrievijā Azerbaidžānā Japānā
	4.2. Organizēti biznesa semināri/konferences (pasākumu skaits)	5	7
	4.3. Īstenotas mārketinga kampaņas medijos	10	11
	4.4. Organizētas ārvalstu žurnālistu vizītes (vizīšu skaits)	10	12
5. Veikta ārvalstu noieta tirgus izpēte*	Īstenoto tirgus pētījumu skaits	3	2 Neizdevās iepirkt tirgus pētījumu datu bāzi, tika izsludināti vairāki iepirkumi, kuri noslēdzās bez rezultātiem. Papildus veiktas 92 tirgus izpēte, izmantojot EUROMONITORIN International datu bāzi.
* papildu piešķirtā finansējuma ietvaros Krievijas ekonomisko sankciju negatīvo seku mazināšanai			

Budžeta līdzekļu izlietojums 2015. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.3. Ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģijas “POLARIS process” īstenošana

Darbības virziena mērķis - Sekmēt Latvijas konkurētspēju, īstenojot ĀTI piesaistes stratēģiju “POLARIS process”, kas ietver mērķtiecīgu ārvalstu investīciju piesaisti uz ārējo pieprasījumu orientētās nozarēs, investīciju vides uzlabošanu, kā arī uzņēmēju inovācijas kapacitātes pieauguma un jaunu inovatīvu uzņēmumu veidošanās veicināšanu.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”;
- 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”.

POLARIS process® Investīciju piesaistes aktīvākai, plānveidīgai un efektīvākai pieejamo, finanšu līdzekļu izmantošanai LIAA pārskata periodā turpināja 2010. gadā uzsāktās investīciju piesaistes stratēģijas **POLARIS procesa** īstenošanu, kas paredz vienotu un saskaņotu ministriju, pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu īstenošanā, kā arī paredz procesā cieši sadarboties arī ar privāto sektoru, universitātēm un zinātniskajām institūcijām.

Strādājot ar valsts sektoru, lai nodrošinātu saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai, 2015. gadā tika nodrošināta ***Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes sekretariāta funkciju izpilde***, noorganizējot 2 sēžu norisi. Padomes sastāvā darbojas ekonomikas, satiksmes, finanšu, ārlietu, zemkopības, izglītības un zinātnes, vides, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministri, kā arī tiek pieaicināti valsts un pašvaldību institūciju, infrastruktūras uzņēmumu, nevalstisko organizāciju pārstāvji un citi eksperti izskatāmo jautājumu kompetences ietvaros. Padomes mērķis ir nodrošināt saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai Latvijas valsts interesēs un īpaši pievērsties aktuāliem problēmjautājumiem investīciju piesaistes jomā.

2015. gada septembrī sadarbībā ar Ārvalstu Investoru Padomi Latvijā (turpmāk – ĀIPL) un Ministru prezidenta biroju tika noorganizēta kārtējā ĀIPL un Latvijas valdības augsta līmeņa tikšanās. Galvenās ĀIPL diskusijas šai tikšanās reizē bija saistītas ar darbaspēka pieejamību, izglītības sistēmu un makroekonomiku, jo īpaši akcentējot nodokļu sistēmas prognozējamību.

POLARIS procesa ietvaros **strādājot ar pašvaldībām**, 2015. gadā noslēgti 10 jauni līgumi par sadarbību ārvalstu investīciju piesaistē – ar Ropažu, Carnikavas, Alūksnes, Preiļu, Pļaviņu, Kokneses, Ķekavas, Lielvārdes, Alojas un Rucavas novada pašvaldībām un Stopiņa novada domi. Kopumā POLARIS procesa ietvaros ar pašvaldībām noslēgti 32 sadarbības līgumi.

Papildus notikušas tikšanās ar pašvaldībām, pārrunājot mērķtiecīgas ārvalstu investīciju piesaistes jautājumus. Sagatavota informācija investoriem par 23 pašvaldību teritorijā esošiem nekustamā īpašuma piedāvājumiem.

Strādājot ar privāto sektoru, identificēti 26 jauni investīciju projekti, noslēgti 5 sadarbības līgumi ar projekta īpašniekiem. Pārskata periodā regulāri tika nodrošināta privāto uzņēmēju un valsts investīciju projektu apkopošana, projektu "portfeļa" (datubāzes) veidošana un atjaunināšana un projektu virzība investoru piesaistei caur LIAA pārstāvniecībām. Sagatavoti privāto investīciju projektu piedāvājumi, kas iesniegti vadošo biznesa asociāciju un uzņēmumu vadībām premjerministra un ārlietu ministra vizīšu ietvaros, dažādu ārvalstu vēstniekiem, dažādu biznesa foruma ietvaros u.c.

Paralēli LIAA strādāja ar Investīciju plāna Eiropai jeb tā saucamā Junkera plāna projektu apzināšanu ar nolūku izstrādāt projektu sarakstu, kas būtu nododami investīciju

piesaistei Ķīnā (ņemot vērā sadarbības formāta OBOR (One Belt, One Road) un t.sk. “16+1” aktivitātēs. Gada ietvaros projektu datubāzē apkopoti 20 projekti

Ārvalstu investīciju piesaistes metodoloģijas POLARIS process sadarbības veicināšanai septembrī LIAA noorganizēja jau trešo **POLARIS forumu**.

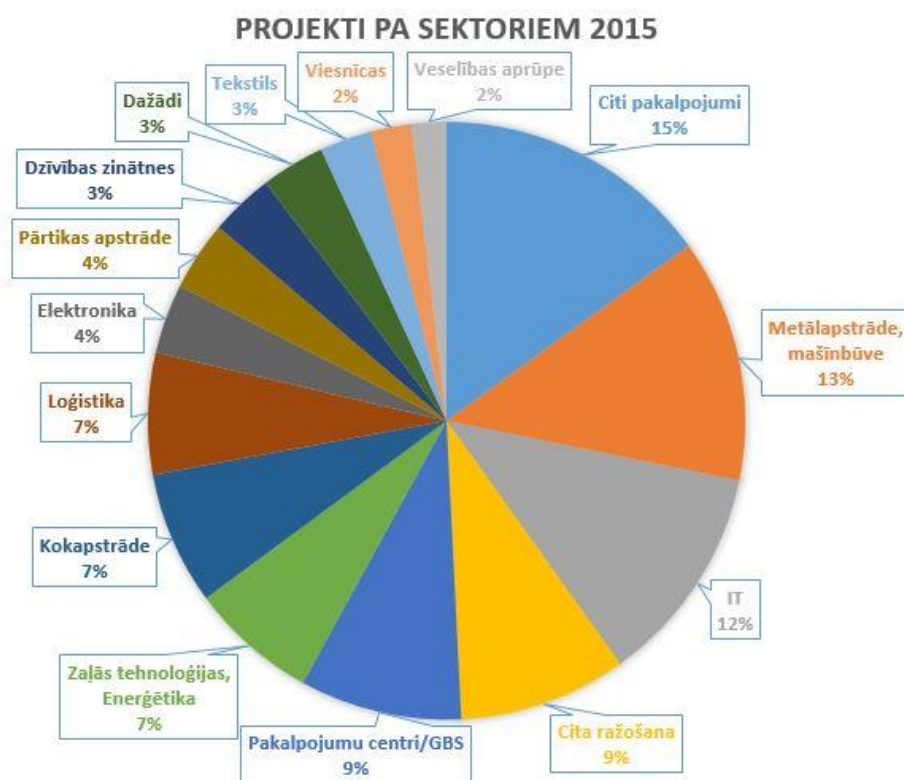
Forumā POLARIS procesa dalībnieki – augstas valsts amatpersonas, pašvaldības, vadošie uzņēmēji, augstskolu un zinātnisko institūtu, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju pārstāvji piedalījās domu apmaiņā un jaunu ideju kalvē, kurā starptautiski atzīti eksperti piedāvāja savu redzējumu nestandarta risinājumiem, meklējot inovatīvu pieeju sabiedrības dzīves uzlabošanā.

Mērķtiecīgs darbs ārvalstu investīciju piesaistei atbilstoši POLARIS process metodikai rezultējās gan ar jauniem investīciju projektiem, gan esošo investīciju turpmāku attīstību Latvijā. 2015. gadā ar LIAA atbalstu **31 uzņēmums nolēma Latvijā īstenot plānotos investīciju projektus**.

Ienākošo *investīciju projektu* apkalpošana 2015. gadā kopumā noritēja veiksmīgi. Vērtējot, kādos sektoros vislielāko interesi izrādīja ārvalstu investori 2015. gadā (skatīt 1. diagrammu), tad 13% no visiem potenciālajiem investīciju projektiem ir metālapstrādes un mašīnbūves sektorā, taču, ņemot vērā elektronikas sektora projektus, kopumā tie sastāda 17%. Informācijas tehnoloģijas (turpmāk – IT) ir otrs nozīmīgākais sektors sastādot 12%. Cita ražošana (piemēram, kūdras pārstrāde, iepakojuma, mēslojuma, izolācijas materiālu ražošana u.c.) un pakalpojumu centri (GBS) katrs sastāda 9% un Zaļās tehnoloģijas/enerģētika, kokapstrāde un loģistika ir vienlīdz izplatītas, katra sastādot 7%. Tām seko pārtikas apstrāde (4%), dzīvības zinātnes, dažādi (vairāku sektoru sajaukums) un tekstils, katrs sastādot 3%, pabeidzot ar viesnīcām un veselības aprūpi, katram 2%. Lielu daļu aizņem projekti citu pakalpojumu sektorā (16%, kas ir, piemēram, izglītība, mediji, juridiskie pakalpojumi, konsultācijas, riska kapitāla fondi, kino industrija, u.c.). Kopumā 67% no visiem projektiem ir vienā no astoņiem POLARIS stratēģiskajiem sektoriem.

1. diagramma.

Ārvalstu investoru potenciālie investīciju projekti

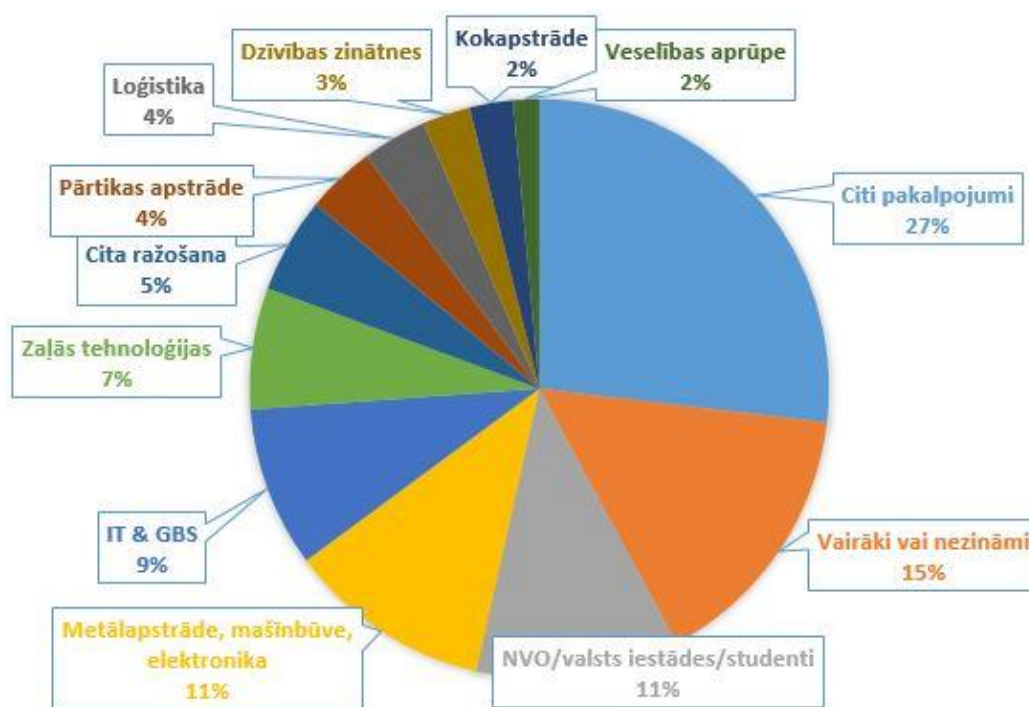
Kopumā ~80 % no visiem investīciju projektiem nāk no valstīm, kurās darbojas LIAA pārstāvniecības, ~60 % no visiem projektiem ir no Eiropas (ES) valstīm. Potenciālo investīciju projektu skaits ir salīdzinoši lielāks no valstīm, kurās atrodas LIAA pārstāvniecības, līderēm esot Nīderlandei, Vācijai, Ķīnai un Somijai.

Analizējot *investoru informācijas pieprasījumus*, aina ir krietni vien citādāka (skatīt 2. diagrammu) – vislielāko daļu pieprasījumu (27%) veido dažādi pakalpojuma sektora pieprasījumi (piemēram, kino industrija, finanses, personāla atlase, izglītība, restorāni, tirdzniecība, tūrisms, konsultācijas, celtniecība u.c.). Lielākā interese mērķa nozarēs ir bijusi pieprasījumiem – metālapstrādes, mašīnbūves un elektronikas nozarē (11%), IT un pakalpojumu centru (9%), zaļo tehnoloģiju un enerģētikas (7%), bez salīdzinoši mazāka interese pārtikas apstrādes un loģistikas nozarē (katrai pa 4%), dzīvības zinātnēs (3%) un visbeidzot kokapstrādē un veselības aprūpē (katrai 2%). Kopumā 41% pieprasījumu ir bijis POLARIS sektoros, neskaitot vēl 5% pieprasījumus cita veida ražošanas sektoros.

2. diagramma.

Investoru informācijas pieprasījumi

INFORMĀCIJAS PIEPRASĪJUMI PA SEKTORIEM 2015

Vērtējot pa valstīm, no kurienes ienāk visvairāk pieprasījumu 2015. gadā, vadošās ir Vācija, Francija, Ukraina, Lielbritānija, kā arī pati Latvija. Liela interese ir bijusi arī no Krievijas, Ķīnas, Somijas un Indijas. No daudzām valstīm pieprasījumi ir bijuši tikai pāris vai pat tikai pa vienam (piemēram, Pakistāna, Baltkrievija, Bangladeša, Azerbaidžāna, Kazahstāna, Taizeme u.c.).

68% no visiem pieprasījumiem ir nākuši no LIAA pārstāvniecības valstīm un 55% no Eiropas Savienības dalībvalstīm.

8.tabula. Investīciju piesaistes rezultātu
rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Nodrošināta potenciālo investīciju projektu apkalpošana	1.1. Apstrādāti investīciju informācijas pieprasījumi (pieprasījumu skaits)	300	414
	1.2. Darbs ar potenciāliem investīciju projekti (projektu skaits)	45	136
	1.3. Sagatavoti proaktīvie investīciju piedāvājumi (piedāvājumu skaits)	15	99
	1.4. Organizētas vizītes pie potenciālajiem investīciju projektiem (vizīšu skaits)	100	159
	1.5. Organizētas potenciālo investoru vizītes (vizīšu skaits)	70	168
	1.6. Projektu pēcapkalpošanas īstenošana (projektu skaits)	16	136
2. Nodrošināta Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes sekretariāta funkcijas īstenošana	2.1. Organizētas sēdes (skaits)	4	2
	2.2. Identificēti un izskatīti problēmjautājumi (problēmjautājumu skaits)	8	12

Budžeta līdzekļu izlietojums 2015. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.4. Valsts atbalsta administrēšana

Darbības virziena mērķis - Nodrošināt normatīvajiem aktiem un ES fondu vadošās iestādes un Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas funkciju deleģējumam atbilstošu ES fondu 2007.-2013. gada plānošanas perioda apguvi (aktivitāšu ieviešanu un pabeigto projektu uzraudzību).

LIAA Programmu sadarbības iestāde ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas funkcionālā pārraudzībā. Saskaņā ar MK 2007. gada 26. jūnija noteikumiem Nr. 419 „Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu” LIAA Programmu sadarbības iestāde (turpmāk – PSI) ES fondu 2007.-2013. gada plānošanas perioda ietvaros veic *sadarbības iestādes funkcijas* 2.3.1.2. aktivitātē „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai”, 2.3.2.1. aktivitātē „Biznesa inkubatori” un 2.3.1.1.2. aktivitātē „Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana”. PSI kā sadarbības iestāde piedalās aktivitāšu īstenošanas nosacījumu un projektu īstenošanas dokumentu izstrādē, atbilstoši plānošanas dokumentiem nodrošina projektu īstenošanas uzraudzību un kontroli, analizē problēmas aktivitātēs un projektu īstenošanā un sniedz atbildīgajai iestādei priekšlikumus par aktivitātes un projektu īstenošanas uzlabošanu. PSI galvenie uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- veikt projektu pārbaudes (t.sk. iepirkumu pirmspārbaudes), lai to ietvaros veiktie izdevumi būtu atbilstoši normatīvajiem aktiem un apstiprinātajiem projektiem;
- savlaicīgi veikt finansējuma saņēmēju iesniegto pārskatu un maksājumu pieprasījumu pārbaudes un apstiprināt attiecināmo izdevumu summas
- iesniegt izdevuma deklarāciju normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- veikt īstenoto projektu uzraudzību.

9. tabula. ES fondu administrēšanas rezultātu rezultatīvie rādītāji

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Atbilstoši normatīvajiem aktiem administrēti ERAF projekti	1.1. Veiktās pārbaudes projektu īstenošanas vietās, t.sk., uzraudzības pārbaudes	33	35
	1.2. Veiktās iepirkumu pirmspārbaudes	130	106
	1.3. Veiktās ES fonda finansējuma saņēmēja maksājumu pieprasījumu pārbaudes	16	19
	1.4. Apmaksātie starposma un noslēguma maksājumu pieprasījumi	16	11

2.3. Veiktie pētījumi

2015. gadā LIAA veica šādus pētījumus:

1. pētījums. LIAA klientu vērtējums sadarbībai ar LIAA ES fondu administrēšanā.

Pētījuma mērķis - Noskaidrot LIAA klientu apmierinātību par sadarbību LIAA ES fondu administrēšanā.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centru SKDS par summu 3630 EUR.

Galvenie rezultāti. Pētījumā noskaidrota LIAA klientu apmierinātība par sadarbību ES fondu administrēšanā, apkopoti klientu ieteikumi un izdarīti secinājumi sadarbības pilnveidošanai.

Ar pētījumu var iepazīties LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Klientu aptaujas*.

2. pētījums. Piens pārstrādes nozares eksportspējas un eksporta tirgu novērtējums.

Pētījuma mērķis – Veikt analītisku pētījumu par Latvijā ražotu specifisku piena produktu grupu eksporta potenciālu un iespējām uz Ķīnu, AAE, Kazahstānu un Azerbaidžānu, kā arī sagatavot priekšlikumus konkrētu produktu virzīšanai perspektīvākajos mērķa tirgos.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar BALTIJAS KONSULTĀCIJAS SIA, GatewayBaltic SIA par summu 156 090 EUR

Galvenie rezultāti. Pēc pārtikas nozares uzņēmumu pieprasījuma nodrošināta plaša un apjomīga pētījuma “Piens pārstrādes nozares eksportspējas un eksporta tirgu novērtējums” izstrāde par pārtikas produktu potenciālu Ķīnā, AAE, Kazahstānā un Azerbaidžānā.

Ar pētījuma rezultātiem var iepazīties pēc pieprasījuma.

3. pētījums. Pētījums par vidējo atalgojuma līmeni desmit tautsaimniecības nozarēs un svešvalodu pieejamību darba meklētājiem informācijas tehnoloģiju nozarē un globālo biznesa pakalpojumu nozarē.

Pētījuma mērķis:

- iegūt aktuālu informāciju par vidējo tirgus atalgojuma līmeni tautsaimniecībai svarīgās nozarēs Republikas pilsētās un Latvijas reģionos, kā arī par svešvalodu pieejamību pakalpojumu sektoros;
- izmantojot pētījumā apkopoto materiālu, informēt potenciālos ārvalstu investorus par Latvijas darbaspēka vidi un ieinteresēt tos uzsākt uzņēmējdarbību Latvijā.

Galvenie rezultāti. Pētījums tika iesniegts ar kavējumu un neatbilstoši tehniskajai specifikācijai.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar pilnsabiedrību “Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūts un CREATURA” par summu EUR 13 800 EUR (bez PVN).

Ar pētījuma rezultātiem iepazīties nevar, jo nav parakstīts pieņemšanas - nodošanas akts.

4. pētījums. Investīciju projektu speciālistu pakalpojumi investīciju projektu atzinumu sagatavošanai.

Pētījuma mērķis – Nodrošināt potenciālo investīciju projektu analīzi, atbilstības izvērtēšanu, informācijas apkopošanu un prezentācijas materiālu sagatavošanu tādā kvalitātē, lai to varētu piedāvāt ārvalstu investoriem, tai skaitā valsts amatpersonu ārvalstu vīzīšu vai citu starpvalstu sadarbības veicināšanas pasākumu laikā.

Galvenie rezultāti. Sagatavoti 4 investīciju projektu izvērtējumi un atzinumi.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar SIA "Konsorts" par summu 5130 EUR, taču par pakalpojumu tika samaksāts 2565 EUR, jo pasūtītājs objektīvu apstākļu dēļ nevarēja izpildītāju nodrošināt ar nepieciešamo projektu apjomu sākotnēji plānoto 8 atzinumu sagatavošanai.

Pētījuma rezultātā sagatavotie materiāli nav publiski pieejami, jo tā ir ierobežotas pieejamības informācija. Ar katru investīciju projekta turētāju tiek slēgti vienošanās par konkrētiem izplatīšanas kanāliem.

5. pētījums. **Mārketiņa stratēģijas eksporta veicināšanas aktivitātēm ārvalstu tirgos un tās ieviešanas plāna izstrāde un ieviešanas uzraudzība.**

Pētījuma mērķis – Izstrādāt mārketiņa stratēģiju eksporta veicināšanas aktivitātēm ārvalstu tirgos, tās ieviešanas plānu, kas ietver mārketiņa instrumentus ārvalstu tirgus apgūšanas veicināšanai, kā arī plāna ieviešanas uzraudzības nodrošināšanu, veicinot Latvijas uzņēmumu eksportspēju.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Bloom Consulting S.L. par summu 125000 EUR.

Galvenie rezultāti. Izstrādāta eksporta mārketiņa stratēģija 6 valstīm (Japāna, Ķīna, Dānija, Zviedrija, Lielbritānija, Vācija) 5 dažādos sektoros (pārtikas pārstrāde, tekstils (apakšveļa), farmācija un kosmētika, metālapstrāde un mašīnbūve, kokapstrāde) definējot, kādus mārketiņa instrumentus, būtu jāizmanto efektīvai klientu uzrunāšanai. Izstrādāti trīs digitāli mārketiņa instrumenti. Notiek to testēšana.

Ar pētījuma rezultātiem var iepazīties pēc pieprasījuma.

6. pētījums. **Mārketiņa stratēģijas un plānu izstrāde ārvalstu tirgiem efektīvai ārvalstu tiešo investīciju piesaistei.**

Pētījuma mērķis – Izstrādāt vispārējo mārketiņa stratēģiju efektīvai ārējo tiešo investīciju piesaistei no "x" valsts uz Latviju ar īpašu uzsvāru uz mērķa nozarēm (atkarībā no katras valsts potenciāla) ņemot vērā pašreizējās tendences un prognozes attiecīgajā nozarē. Kā arī vispārīgās tendences konkrētajā valstī, veicot investīcijas ārpus savas valsts.

Galvenie rezultāti.

Pētījumi tika veikti par Dāniju, Japānu, Krieviju, Nīderlandi, Norvēģiju, Vāciju un Lielbritāniju.

Pētījuma rezultātā sagatavotie materiāli nav publiski pieejami, jo tā ir ierobežotas pieejamības informācija.

7. pētījums. **Pētījums par dažādu preču grupu tirgus pieprasījumu, piedāvājumu, tendencēm, patērētāju paradumiem.**

Pētījums netika veikts, jo iepirkums beidzās bez rezultātiem.

2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu projekti

LIAA kopš 2008. gada kā projekta vadošais partneris sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru nodrošina **Eiropas Biznesa atbalsta tīkla** – (turpmāk – EEN) darbību Latvijā. Tas ir pasaulē **plašākais biznesa atbalsta tīkls**, ko izveidojusi Eiropas Komisija ar mērķi īstenot Eiropas Savienības stratēģiju, veicināt ES izaugsmi un radīt jaunas darba vietas. EEN ir apvienotas **vairāk nekā 600 organizācijas no vairāk nekā 50 pasaules valstīm**, kurā darbojas **vairāk nekā 3000 ekspertu**, kas ir specializējušies **intelektuālā īpašuma jautājumos, CE marķējumā, tehnoloģiju pārnesē, inovāciju auditu veikšanā un inovāciju kapacitātes celšanā un starptautisko tirgu apgūšanas jautājumos**.

Detalizēta informācija par EEN sniegtajiem pakalpojumiem un to izmantošanas iespējām ir pieejama EEN mājaslapas sadaļā <http://www.een.lv/pakalpojumi>.

2014. gadā LIAA un Latvijas tehnoloģiskais centrs iesniedza projekta pieteikumu programmā „Uzņēmēju un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēja” (COSME), lai varētu noslēgt ietvara līgumu, kas paredz projekta aktivitātes Latvijā īstenot no 2015. - 2020. gadam.

2015. gadā EEN sniedza konsultācijas, gan par ES likumdošanu un standartizāciju, gan par ES finanšu piesaisti un citām atbalsta iespējām uzņēmējiem, par inovācijām un tehnoloģiju pārnesi, kā arī par ārējās tirdzniecības un intelektuālā īpašuma jautājumiem, organizēja virkni informatīvo un izglītojošo semināru, kā arī veica dažādas ar informācijas sniegšanu saistītas aktivitātes. Papildus aprakstu par EEN informācijas sniegšanas aktivitātēm skatīt pārskata 5.sadaļā.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2015. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.5. Būtiskākie pakalpojumi

Nodrošinot 2012. gada 11. decembra izdoto Ministra kabineta noteikumi Nr.857 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums” noteikto LIAA funkciju izpildi, **LIAA sniedza sekojošus pakalpojumus** (detalizēti aprakstīti pārskatā):

- 1) atbalsts ārvalstu kompānijām potenciālo investīciju projektu realizācijai Latvijā;
- 2) ārējās tirdzniecības semināru organizēšana Latvijā;
- 3) ārvalstu kompāniju biznesa sadarbības piedāvājumu/pieprasījumu izplatīšana Latvijā;
- 4) ES fondu aktivitāšu administrēšana 2007.-2013. gada plānošanas periodā;
- 5) informācija un konsultācijas interesentiem (uzņēmējiem, universitātēm, zinātniskajiem institūtiem, privātpersonām u.c.) par ES Pētniecības un inovāciju programmu *Horizon 2020*;
- 6) informācija un konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par jautājumiem saistībā ar ES uzņēmējdarbības vidi un tiesībām uzņēmējdarbības jomā;
- 7) informācija un konsultācijas Latvijas komersantiem par dizaina risinājumu izmantošanu to konkurētspējas celšanai;
- 8) informācija un konsultācijas par ārējās tirdzniecības jautājumiem;
- 9) informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par Latvijas komercsabiedrībām, to projektiem, precēm un pakalpojumiem;
- 10) informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par uzņēmējdarbības vidi Latvijā;
- 11) informācijas sniegšana par pieejamo Valsts un ES atbalstu uzņēmējdarbības un inovācijas attīstībai;
- 12) informācijas sniegšana par uzņēmējdarbības uzsākšanu.

Saskaņā ar 2010. gada 20. jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.638 „Noteikumi par Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra sniegto maksas pakalpojumu cenrādi” LIAA sniedza **sekojošus maksas pakalpojumus:**

- 1) biznesa kontaktu dibināšana Latvijas komersantiem ārvalstīs;
- 2) tikšanās programmu sagatavošana ārvalstu kompānijām, kuras vēlas Latvijā realizēt preces un pakalpojumus;
- 3) eksporta semināru organizēšana Latvijā;
- 4) reklāmas izvietošana LIAA informatīvajos materiālos.

LIAA sniedza pārvaldībā esošas ēkas Pērses ielā 2, Rīgā, telpu iznomāšanas pakalpojumus, saskaņā ar 2010. gada 08. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.515 "Noteikumi par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem”.

LIAA veica arī informācijas sniegšanas pakalpojumus saskaņā ar 2010. gada 25. maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.480 “Vienotā pakalpojumu portāla informācijas apmaiņas kārtība” un 2006. gada 21. novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.940 „Noteikumi par informācijas sniegšanas maksas pakalpojumiem”.

3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām

LIAA iekšējās kontroles sistēma ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātēm, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju.

LIAA iekšējās kontroles sistēmas nodrošināšanai ir ieviesta tāda organizatoriskā struktūra, kas skaidri nosaka personāla atbildību, pilnvaras, pienākumu sadali un atskaitīšanās kārtību. LIAA 2015. gada organizatorisko struktūru skatīt šī pārskata 1.1. sadaļā un LIAA reglamentu www.liaa.gov.lv sadaļā *Normatīvie akti*.

Iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību LIAA veic īstenojot procesu vadību, mērot procesu darbības kvalitātes kritērijus, analizējot darbības plānā noteiktos darbības rezultātus un to sasniegšanas norisi, veicot kontroli pašnovērtējumu *risku vadības procesā*, nodrošinot savlaicīgu risku noteikšanu un preventīvo darbību identificēšanu un īstenošanu to samazināšanai.

Ieviešot ārējo auditu, revīziju, pārbaudi un citu novērtējumu rezultātā sniegtos ieteikumus iekšējās kontroles sistēmas darbības pilnveidošanai, kā arī izteikto ieteikumu ieviešana apliecina, ka LIAA iekšējā kontroles sistēma darbojas un kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas sniedz pietiekamu pārliecību, ka LIAA izveidotā iekšējās kontroles sistēma nodrošina iestādes izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši darbības mērķim un saskaņā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Lai nodrošinātu aģentūras sniegto pakalpojumu atbilstību uzņēmēju un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, LIAA ir izveidota un ieviesta *kvalitātes vadības sistēma, lai panāktu līdzsvaru starp uzņēmēju vajadzību apmierināšanu un aģentūras noteiktajām funkcijām, kā arī radītu pārliecību uzņēmējiem par sniegto pakalpojumu kvalitātes stabilitāti*.

Atbilstoši Valsts pārvaldes politikas attīstības pamatnostādņu 2014.-2020. gadam rīcības virzienā „Kvalitātes vadības sistēmas attīstība” noteiktajiem uzdevumiem, LIAA piedalījās Valsts kancelejas un Latvijas Kvalitātes biedrības organizētajā domubiedru grupā „Kvalitātes vadība valsts pārvaldē”, veicinot labās prakses pieredzes apmaiņu un sekmējot procesu pilnveidošanu un sniegto pakalpojumu efektivitāti.

LIAA sniegto pakalpojumu pilnveidošanai regulāri tiek organizētas klientu aptaujas, analizējot klientu viedokli un iesniegtos priekšlikumus darbības pilnveidošanai. 2015. gadā sniegto pakalpojumu kvalitāte ir novērtēta ļoti atzinīgi. Detalizēti ar to var iepazīties pārskata 5.2. sadaļā.

4. LIAA personāls

2015. gadā LIAA vidēji bija 242 amata vietas, nodarbināto skaits vidēji gadā - 227. Pārskata gadā darbu aģentūrā ir uzsākuši 45 jauni darbinieki, bet pārtraucis 35.

LIAA personāla atlase notiek konkursu veidā. Profesionāla un objektīva personāla atlases procesa nodrošināšanai, LIAA direktors izdod rīkojumu par konkursa komisijas izveidi, kas personāla atlases procesu organizē vairākās kārtās, izmantojot punktu vērtējumu sistēmu, organizējot praktiskos pārbaudes uzdevumus un pārrunas, atlasot piemērotākos pretendentes.

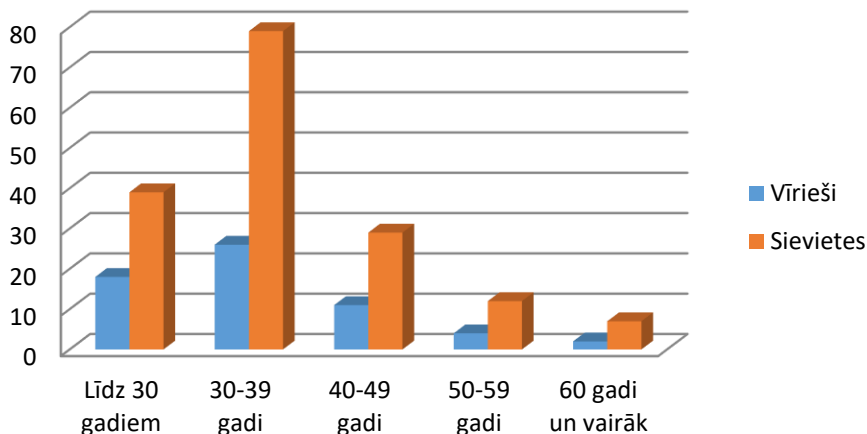
Kopumā personāla rotācijas koeficients 2015. gadā ir 0,35 %, personāla atjaunošanās koeficients - 0,20 %.

LIAA pārskata periodā piedāvāja augstskolu studentiem izmantot prakses iespējas aģentūrā, kā rezultātā pārskata periodā aģentūrā praksi izgāja 17 studenti.

2015. gadā vidēji LIAA strādāja 61 vīrietis un 166 sievietes. Visvairāk strādājošo bija vecumā no 30 līdz 39 gadiem. Skatīt 3. diagrammu.

3. diagramma

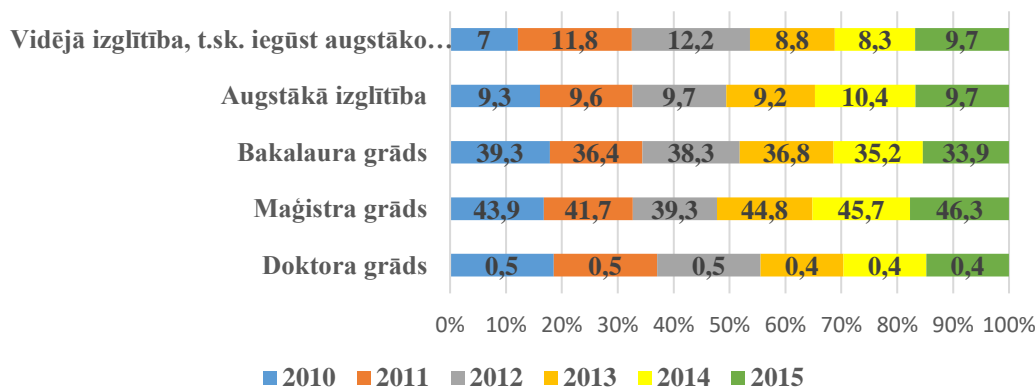
LIAA personāla dzimumuma un vecuma sadalījums

LIAA lielākā vērtība ir augsti izglītots un profesionāls personāls. 90,3% LIAA strādājošo ir augstākā izglītība (tajā skaitā 46,3 % maģistra grāds). Skatīt 4. diagrammu.

4. diagramma

LIAA personāla iegūtā izglītība (%)
(2010. - 2015. gads)

Lai nodrošinātu personāla izaugsmi un nepārtraukti pilnveidotu sniegto pakalpojumu kvalitāti LIAA nodrošināja darbinieku apmācības, izvērtējot katra darbinieka mācību nepieciešamību efektīvākai darba uzdevumu izpildei.

Nodarbināto profesionālās zināšanas un iemaņas tika pilnveidotas Valsts administrācijas skolas un Valsts kancelejas organizētajosursos un semināros, kā arī darbinieki piedalījās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos.

Uzsākot darbu, jaunie darbinieki tika iepazīstināti ar LIAA stratēģiju, funkcijām un uzdevumiem, iekšējiem normatīviem aktiem, amata pienākumiem, ar iestādes darbību kopumā un ikdienā nepieciešamo informāciju.

Nodrošinot Valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības koncepcijā noteiktos mērķus, LIAA darbiniekiem tika noteikti ikgadējie sasniedzamie mērķi un veicamie uzdevumi, kā arī tika veikta darbinieku darba izpildes novērtēšana.

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Sabiedrība regulāri tika informēta par LIAA plānotajiem pasākumiem un aktualitātēm. Ziņas par jaunumiem un pasākumiem regulāri tika ievietotas LIAA mājaslapās, ziņu aģentūru LETA un BNS mājaslapu sadaļās *Preses relīzes*. LIAA aktīvi nodrošināja komunikāciju gan vietējā, gan starptautiskajā vidē sociālos tīklos: www.twitter.com/LIAALatvija, www.twitter.com/LIAAglobal, www.linkedin.com/LIAA, Facebook un YouTube.

Izvērtējot LIAA publicitāti Latvijas medijos, kopumā tā bijusi pozitīva vai neitrāla. **2015. gadā** LIAA publicitātes apjoms sasniedza rādītāju **3482**, kas ir par **193** publikācijām vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Visbiežāk medijos pieminētās tēmas bija saistītas ar eksporta veicināšanas jautājumiem, ES fondu administrētajām aktivitātēm, LIAA kopumā un ārvalstu investīciju piesaisti.

Visbiežāk publikāciju/ sižetu avoti bija interneta portālos, reģionālajā presē, ziņu aģentūrās un radio.

LIAA pārstāvji regulāri piedalījās dažādos televīzijas un radio raidījumos, regulāri sniedza intervijas un atbildes gan uz uzņēmēju, gan iedzīvotāju jautājumiem par LIAA kompetencē esošajiem jautājumiem, organizēja konferences, seminārus uzņēmējiem un citiem interesentiem, kā arī piedalījās citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos.

Līdztekus sadarbībai ar masu mēdijiem un informatīvajiem izdevumiem, jau kārtējo reizi LIAA iesaistījās populārā skolēnu karjeras izglītības pasākumā un piedāvāja iespēju skolēniem gūt padziļinātu ieskatu aģentūras norisēs, gūstot priekšstatu, par darbiniekam nepieciešamajām profesionālajām prasmēm un pieredzi, *Latvijas Ēnu dienas* ietvaros. Tās laikā skolēni no dažādām Latvijas skolām varēja sekot līdzi savas izvēlētas profesijas pārstāvim, izzinot viņa darba gaitu un ikdienas pienākumus.

LIAA izveidotā **Klientu apkalpošanas nodaļa** īstenoja *Vienas pieturas aģentūras funkcijas*, sniedzot uzņēmējiem kvalitatīvu informāciju un konsultācijas gan klātienē, gan organizējot seminārus, gan atbildot uz uzņēmēju uzdotajiem jautājumiem par LIAA administrētajām valsts atbalsta programmām, uzņēmējdarbības vidi un tās pilnveidošanu, komercdarbības uzsākšanu Latvijā, sadarbības iespējām eksporta veicināšanā u.c. aktivitātēm un pasākumiem. Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti veica sabiedrības informēšanu sniedzot prezentācijas gan LIAA, gan arī citu institūciju organizētajos pasākumos.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 25. maija noteikumiem Nr.480 „Vienotā pakalpojumu portāla informācijas apmaiņas kārtība” LIAA kā atbalsta centrs, sniedza konsultācijas komersantiem par publisko pakalpojumu portāla www.latvija.lv katalogā

pieejamiem pakalpojumu aprakstiem, kā arī par pakalpojumiem, kas nav aprakstīti katalogā, bet kas saistīti ar saimniecisko darbību.

Interneta mājaslapas

Mājaslapas uzturēšana ir efektīvs veids, kā LIAA klientiem un ikvienam sabiedrības pārstāvim nodrošināt oficiālu un operatīvu informāciju par LIAA darbību un aktualitātēm. LIAA mājaslapas www.liaa.gov.lv apmeklējumi 2015. gadā, pēc *Google Analytics* statistikas datiem samazinājās par 13,7 % salīdzinājumā ar 2014. gadu, t.i., tā tika aplūkota 1 201 688 reizes. Tas saistīts ar mājaslapas lielās sadaļas Eksportētājiem pārceļšanu uz Eksporta vietni <http://eksports.liaa.gov.lv>. Visbiežāk apmeklētās LIAA mājaslapas sadaļas bija *Fondi* un *Pasākumi*.

Nodrošinot aktuālākās informācijas pieejamību 2015. gadā LIAA uzturēja šādas interneta mājaslapas:

- LIAA oficiālajā mājaslapā www.liaa.gov.lv pieejama informācija par aģentūru, tās funkcijām, uzdevumiem, pasākumiem, aktualitātēm, kā arī cita veida plaša informācija saistīta ar uzņēmējdarbības attīstību, veicināšanu un atbalstu. Mājaslapā informācija tiek uzturēta latviešu, angļu, krievu, japāņu un ķīniešu valodās. Lai mājaslapu padarītu pieejamāku plašākai auditorijai un nodrošinātu ērtāku lietošanu tās pašreizējiem lietotājiem, tika izveidota LIAA tīmekļa vietnes **mobīlā versija**;
- eksporta vietne eksports.liaa.gov.lv tika izveidota, lai uzņēmumu un citu LIAA klientu vajadzībām vienuviet tiktu apkopota informācija par aktivitātēm Latvijas eksportā, ietverot gan LIAA aktivitātes, gan pārpublicējot ārējo avotu informāciju;
- LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv Latvijas uzņēmējiem ir iespēja izveidot sava uzņēmuma biznesa profilu tādejādi iepazīstinot ar uzņēmuma darbību un produktiem. Latvijas un ārvalstu kompānijām ir iespēja iepazīties un ievietot informāciju par biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, uzzināt par eksporta veicināšanas aktivitātēm Latvijā un ārvalstīs;
- mājaslapā www.een.lv (*modulis H2020riga.een.lv (matchmaking)*) pieejama informācija par Eiropas Biznesa atbalsta tīklu (EEN) un tā pakalpojumiem, kas ir lielākais uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta kontaktpunktu tīkls, kas sniedz praktisku informāciju uz specifiskiem jautājumiem ES uzņēmējiem par ES lietām, īpaši izceļot mazos un vidējos uzņēmējus. EEN ir viena no Eiropas Komisijas Konkurētspējas un Inovāciju ietvarprogrammas sastāvdaļām, kas darbojas pēc vienas pieturvietas aģentūras principiem, lai sniegtu vienotus pakalpojumus;
- www.designlatvia.lv, ar LIAA iniciatīvu un atbalstu tiek uzturēts Latvijas Industriālā dizaina portāls www.designlatvia.lv, kas ir veidots kā sadarbības un komunikācijas instruments ražotājiem un dizaineriem, kur Latvijas dizaineri prezentē savus darbus, tādejādi uzrunājot ražotājus un aicinot tos uz ilgtspējīgu un radošu sadarbību un rosinot tālāku produktīvu projektu veidošanos;
- www.foodlatvia.lv ir bezmaksas e-katalogs, kur ikviens interesents var iepazīties ar Latvijas pārtikas ražotāju produktu klāstu un gūt ieskatu pārtikas nozares piedāvājumā kopumā, kā arī detalizēti izpētīt piedāvātās produktu grupas un konkrētus produktus. Elektroniskajā katalogā Latvijas uzņēmumi var publicēt informāciju par uzņēmuma produktiem, ko piedāvā ārējiem tirgiem.
- Interneta (piezemēšanās) mājaslapas veidotas interneta reklāmas *Ad Words* kampaņai Zviedrijā, Dānijā, Lielbritānijā, Vācijā, Japānā un Ķīnā, lai popularizētu Latvijas kokapstrādes, pārtikas rūpniecības, metālapstrādes un mašīnbūves, apģērba un tekstila rūpniecības, ķīmiskās rūpniecības un farmācijas nozares.
  - food-industry-latvia.liaa.gov.lv
  - wood-industry-latvia.liaa.gov.lv

- engineering-latvia.liaa.gov.lv
- textile-industry-latvia.liaa.gov.lv
- chemical-industry-latvia.liaa.gov.lv

Papildus LIAA mājaslapā ievadītās informācijas aktualizācijai, par LIAA sniegtajiem publiskiem pakalpojumiem tika aktualizēta informācija arī Latvijas valsts portālā www.latvija.lv.

Īstenojot **uzņēmējdarbības un inovācijas veicināšanas** pasākumus Motivācijas programmā, LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto **specializētu informēšanas un apmācību pasākumu organizēšanu skolēniem, studentiem, uzņēmējiem un dažāda veida speciālistiem inovācijas jomā**. Detalizētu aprakstu skatīt šī pārskata 2.2.1. sadaļā.

Nodrošinot ES fondu aktivitāšu administrēšanas funkcijas īstenošanu, sabiedrības informēšanai Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti sniedza **4563 visaptverošas konsultācijas** un atbildes uz klientu uzdotiem jautājumiem par atbalsta iespējām uzņēmējiem un citiem interesentiem.

LIAA izveidotajā interaktīvajā ES fondu kartē, regulāri tika aktualizēta un sabiedrībai nodrošināta pieeja informācijai par 2007. - 2013. gadu plānošanas perioda LIAA administrētajām programmām un uzņēmējiem izmaksātā finansējuma apjomu.

Kā jau iepriekšējos gados, Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti katru mēnesi apkopoja un aktualizēja informāciju par Latvijā **pieejamiem atbalsta instrumentiem uzņēmējiem**, ko piedāvā un administrē ne tikai LIAA, bet arī citas iestādes un fondi. Apkopotais informatīvais materiāls tika publicēts LIAA mājaslapā.

Izsmelīga un aktuāla informācija par aģentūras administrētajām ES fondu aktivitātēm (faktu lapas, prezentācijas, biežāk uzdotie jautājumi un atbildes, dokumentu paraugi, informācija par biežāk pieļautām kļūdām) interesentiem bija pieejama LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Fondi*. Informācija par LIAA administrēto ES fondu projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu, termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu tika publicēta arī Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis*.

2015. gadā tika veikti regulāri mediju monitoringi Latvijas nacionālajos un reģionālajos medijos par LIAA administrētajām fondu programmām. Latvijas plašsaziņas līdzekļi atspoguļoja **703 publikācijas** par LIAA administrētajām fondu programmām.

Pārskata periodā LIAA organizēja **informatīvus seminārus**, nodrošinot ES fondu projektu iesniedzējus un īstenotājus ar aktuālāko informāciju.

Jāpiemin tādi semināri, kā: „**LIAA piedāvātie pakalpojumi uzņēmējiem. Kā sagatavot un ieviest projektu programmā „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingš”**” un „**Kvalitatīva projekta ieviešana programmā „Augstas pievienotās vērtības investīcijas” (3. un 4. kārtā)**”.

LIAA aktīvi piedalījās arī Ekonomikas ministrijas, dažādu pašvaldību, augstskolu un citu institūciju organizētajos semināros un konferencēs gan Rīgā, gan Latvijas reģionos, stāstot sabiedrībai par aktuālākajiem jautājumiem ES fondu aktivitāšu administrēšanā. Īpaši jāpiemin Ekonomikas ministrijas organizētais **forumu cikls “Atbalsts uzņēmējiem”** Latvijas reģionos, kur LIAA sniedza informāciju par uzņēmējiem pieejamajiem pakalpojumiem LIAA. Semināru mērķis bija esošajiem un topošajiem uzņēmējiem sniegt informāciju par aktuālajiem atbalsta instrumentiem un atbalsta programmām.

2015. gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados īstenoto komunikāciju un sabiedrības informēšanu, lai nodrošinātu uzņēmējus ar precīzu, izsmelīgu un pieejamu informāciju par iespējām saņemt atbalstu **eksporta veicināšanā un ārvalstu investīciju piesaistē**.

Latvijas plašsaziņas līdzekļi atspoguļoja **1054 publikācijas par eksporta veicināšanas jautājumiem un 371 par investīciju piesaisti**.

Visplašākā informāciju par eksporta veicināšanas un investīciju piesaistes jautājumiem bija pieejama LIAA administrētajās interneta mājaslapās kā arī dažādos LIAA izdotajos informatīvos un mārketinga materiālos.

Būtisks atbalsts uzņēmējiem bija LIAA organizētie **informatīvie un izglītojošie semināri**.

Informācija par LIAA organizētajiem semināriem 2015. gadā regulāri un strukturēti tika ievietota aģentūras mājaslapas www.liaa.gov.lv sadaļā *Eksports/Pasākumi*, kā arī par EEN organizētajiem un sadarbībā organizētajiem pasākumiem www.een.lv mājaslapas sadaļā *Pasākumi*.

Kopumā 2015. gadā tika noorganizēti **36 eksporta veicināšanas semināri**. Kopējais dalībnieku skaits bija **1288**.

Plaši apmeklēts bija *seminārs “Jauno uzņēmēju meistarklase”*, ko organizēja EEN informējot par EEN piedāvātajiem pakalpojumiem, franšīzi, pārdošanu, zīmola radīšanu, sadarbību ar iepircējiem, start-up būtību. To apmeklēja 98 dalībnieki.

Uzņēmēju apmeklēts bija *seminārs “Inovācijas dizainā: no amatniecības līdz ekskluzīviem dizaina risinājumiem”*, kurā uzņēmējiem un dizaineriem tik sniegts ieskaits par to, kā pievienot papildus vērtību saviem produktiem, izmantojot inovācijas un sociāli atbildīgu ražošanu – semināru apmeklēja 92 dalībnieki.

Tika popularizēta iespēja arī izmantot ES piedāvātos finanšu instrumentus, tai skaitā arī “Horizon 2020”. EEN noorganizēja *semināru “Programmas Horizon 2020 SME instrument” no vērtētāja skatupunkta.* Semināra mērķis bija sniegt prasmes semināra dalībniekiem efektīvākā projektu sagatavošanā, dodot iespēju uzzināt, kam uzmanību pievērš projektu vērtētāji. Semināra lektors bija ilggadējs “Horizon 2020 SME Instrument” ilgtspējīgo tehnoloģiju projektu vērtētājs. Seminārā piedalījās 74 dalībnieki.

Uzņēmumu pieaugošo interesi par Ķīnas tirgu apliecināja *seminārs “E-komercija Ķīnā”*, ko apmeklēja 38 dalībnieki. Semināra mērķis bija informēt Latvijas uzņēmējus par eksporta uz Ķīnu iespējām, e-komerciju Ķīnā, tostarp par tiešsaistes tirdzniecības izplatību Ķīnā, tās plusiem un mīnusiem, kā arī tikai Ķīnai raksturīgajām īpatnībām. Pēc semināra organizējam 11 uzņēmēju divpusējās tikšanās ar semināra lektoru - Ķīnas EU SME Centre ekspertu par eksporta iespējām uz Ķīnu.

Jāpiemin arī visplašāk apmeklētais (vairāk nekā 350 dalībnieki) informatīvais seminārs **„Mode un dizains: tendences, bizness, radošums”**. Semināra mērķis bija veicināt Latvijas apģērba un tekstila nozares uzņēmumu eksportspēju un attīstību atbilstoši tendencēm pasaulē, piedāvājot informējošu un izglītojošu semināru, kas balstās uz ārzemju ekspertu pieredzi.

Sabiedrības informēšanai LIAA sniedza publikācijas un rakstus dažādos Latvijas medijos. Kopumā par LIAA un EEN organizētajiem pasākumiem **tika sniegta publikācijas žurnālā „Kapitāls” publicējot rakstus**, piemēram par tādām tēmām, kā *“Ekoproducti – prece ar nākotni”* vai *“Eksports ļauj uzņēmumam augt”, laikrakstā “Dienas Bizness” un “Brīvā Daugava”* rakstus par LIAA un EEN sniegtajiem pakalpojumiem un programmu *Horizon 2020*.

EEN mājaslapā www.een.lv sadaļā *Publikācijas* pārskata periodā tika publicēti **informatīvie ziņojumi** par aktualitātēm, pasākumiem, biznesa sadarbības piedāvājumiem u.c. uzņēmējiem aktuālu informāciju, kā arī uzņēmējiem bija pieejami biznesa sadarbības un tehnoloģiju sadarbības piedāvājumi no citām EEN projektā iesaistītajām valstīm, dažādiem uzņēmumiem, kas meklē sadarbības partnerus, vēlas pirkt un pārdot, piedāvā vai vēlas iegādāties jaunus un inovatīvus tehnoloģiskus risinājumus. Pasākumu kalendārā ir iespējams atrast ne tikai informāciju par EEN Latvijā un LIAA organizētajiem pasākumiem, bet arī par ārvalstu partnerorganizāciju pasākumiem.

2015. gadā tika noorganizēti vairāki apjomīgi **biznesa forumi**. Gada pirmajā pusē *eksporta forums - „Magnetic Latvia”*, kura laikā notika arī uzņēmēju individuālās tikšanās ar LIAA pārstāvniecību ārvalstīs vadītājiem – kontaktbirža. Otrā uzņēmēju un LIAA pārstāvniecību ārvalstīs darbinieku *kontaktbirža* notika oktobrī. Tiekoties ar Latvijas ārējiem ekonomiskajiem pārstāvjiem, uzņēmējiem bija iespēja uzzināt par eksporta iespējām un izvērtēt savu potenciālu, individuāli pārrunājot intereses prioritārajos ārvalstu tirgos. Abos pasākumā piedalījās vairāk nekā 400 dalībnieki.

Gada nogalē tika noorganizēts *Biznesa forums*, lai sniegtu ieskatu biznesa aktualitātēs, pārrunātu uzņēmējdarbībā svarīgus jautājumus, veicinot biznesa attīstību, konkurētspējas celšanu un ārējo tirgu apgūšanu. Pasākumā uzstājās iedvesmojoši, provokatīvi, ļoti pieredzējuši un starptautiski augstu novērtēti biznesa eksperti un atklāja, kā komunicēt, pārdod, uzdrošināties un sasniegt augstus mērķus radot ietekmi un vērtību strauji mainīgajā pasaulē, kā arī ievērojamu Latvijas uzņēmumu pārstāvji iepazīstināja ar savām stratēģijām un veiksmes nosacījumiem. Pasākumā visas dienas garumā tika sniegtas individuālas LIAA pārstāvju konsultācijas par atbalsta iespējām uzņēmējiem ES fondu ietvaros. Pasākumā kopumā piedalījās 649 dalībnieki.

Gada nogalē LIAA sadarbībā ar Ekonomikas ministriju organizēja prestižo eksporta

konkursa *Eksporta un inovācijas balva 2015*. Ikgadējais konkurss tika izsludināts 2015. gada septembrī, un jāatzīmē, ka šoreiz uzņēmumu vērtēšanā varēja piedalīties arī Latvijas iedzīvotāji, piedāvājot iespēju LIAA mājaslapā izvirzīt uzņēmumu dalībai konkursā.

Konkursam kopumā šogad tika iesniegti 105 pieteikumi 4 kategorijās. Konkursa otrajā kārtā tika izvirzīti 32 uzņēmumi. Žūrijas komisija ar finālam izvirzītajiem uzņēmumiem iepazīnās un vērtēja klātienē, apmeklējot tos.

Konkursa laureāti tika godināti 2015. gada 3. decembrī konkursa laureātu apbalvošanas ceremonijā, kur visus konkursa dalībniekus pasākumu centrā – kino "Splendid Palace", sveica konkursa patrons – Valsts prezidents Raimonds Vējonis.

Informācija par konkursu un visiem konkursa dalībniekiem ir pieejama LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Eksporta un inovācijas balva 2015*, kā arī informācija ir publicēta eksporta mārketinga un informatīvajos materiālos.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti

Izvērtējot regulārajās klientu aptaujās iegūtos rezultātus, nodrošinot eksporta veicināšanas, investīciju piesaistes, inovācijas veicināšanas, kā arī informācijas sniegšanas pakalpojumus ES fondu apgūvē, LIAA darbība 2015. gadā tika novērtēta ļoti pozitīvi, t.i. 95,8 % klientu ļoti atzinīgi vērtēja sniegto pakalpojumu kvalitāti, 3,9 % vērtēja kā apmierinošu un tikai 0,3 % vēlējās saņemt kvalitatīvākus pakalpojumus.

Papildus regulārajām klientu aptaujām, lai pilnveidotu LIAA darba kvalitāti, 2015. gada nogalē jau ceturto gadu tika veikta LIAA klientu aptauja ar mērķi noskaidrot klientu apmierinātību ar sadarbību LIAA Eiropas Savienības fondu administrēšanā. No LIAA klientu sniegtajām atbildēm aprēķinātā vērtējuma indeksa¹ vērtība ir 67,8 punkti.

Saskaņā ar 2015. gada decembra aptaujas datiem kopumā 90 % aptaujāto LIAA klientu sadarbību ar LIAA pēdējā gada laikā vērtē pozitīvi. 49 % norādīja, ka sadarbība ir bijusi ļoti laba, bet 41 % - ka drīzāk laba. 7 % respondentu vērtē, ka sadarbība nav bijusi ne laba, ne slikta, bet negatīvus vērtējumus sniedza tikai 3 % respondentu.

Salīdzinot iegūtos datus ar 2014., 2013. un 2012. gada aptauju datiem, redzams, ka LIAA klientu vērtējums sadarbībai turpina uzlaboties – 2012. gadā pozitīvus vērtējumus sniedza 76% respondentu, 2013. gadā – 82%, bet 2014. gadā – 87%, vērtējuma indeksa vērtība 2012. gadā bija 43,5 punkti, 2013. gadā – 52, 5, bet 2014. gadā – 63,9 punkti.

Jāuzsver, ka 2015. gada decembrī īpaši liels bija LIAA klientu īpatsvars, kuri sadarbību ar LIAA vērtē kā ļoti labu, t.i. 49%, 2014. gadā – 43%, 2013. gadā - 29%, bet 2012. gadā tas ir 21%. Detalizēts apraksts par pētījuma rezultātiem ir pieejams LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Klientu aptaujas*.

Atzinīgi novērtējumi par sniegto pakalpojumu un aģentūras darbinieku ieguldīto darbu eksporta veicināšanā un investīciju piesaistē tika saņemti arī individuāli no dažādiem Latvijas un ārvalstu uzņēmējiem, pašvaldībām un vēstniecībām.

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

2015. gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados iedibināto **sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmēju apvienībām un citām institūcijām**, nododot LIAA sagatavoto/apkopoto informāciju par Latvijas priekšrocībām ārvalstu tiešo investīciju piesaistei.

LIAA aktīvi sadarbojās ar nozaru asociācijām regulāri informējot tās par sadarbības piedāvājumiem, biznesa pieprasījumiem, rīkotajām tirdzniecības misijām, iespējamo dalību starptautiskajās izstādēs.

Nevalstisko organizāciju pārstāvji ir aktīvi piedalījušies dažādos LIAA rīkotajos pasākumos.

LIAA organizētajās Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas, Ekonomikas ministrijas un LIAA trīspusējās sanāsmēs piedalījās arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras un Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvji, lai pārrunātu īstenotos un plānotos eksporta veicināšanas pasākumus.

LIAA aktīvi līdzdarbojās Ārējās ekonomiskās politikas koordinācijas padomē, piedaloties padomes darbā un Ekspertu darba grupās.

¹ - vērtējuma indekss ir pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvara starpība, turklāt pilnīgi pozitīvo un pilnīgi negatīvo vērtējumu īpatsvars tiek reizināts ar 1, bet daļēji pozitīvo un daļēji negatīvo vērtējumu īpatsvars - ar 0.5. Indeksa vērtība var būt robežās no -100 (ja visi respondenti snieguši pilnīgi negatīvu vērtējumu) līdz +100 (ja visi respondenti snieguši pilnīgi pozitīvu vērtējumu). Neitrālie vērtējumi un atbildes "grūti pateikt", aprēķinot indeksu, netiek ņemtas vērā.

Ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi un sekmēt ārvalstu investīcijas Latvijā, LIAA organizēja ikgadējo Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā (ĀIPL) augsta līmeņa tikšanos.

2015. gada septembrī LIAA noorganizēja kārtējo POLARIS forumu (<http://www.liaa.gov.lv/lv/pasakumi/polaris-forums-2015>) par investīciju vides jautājumiem, kurā kā vieni no POLARIS procesa dalībniekiem piedalījās arī nevalstisko un uzņēmēju organizāciju pārstāvji (līdztekus pašvaldībām, uzņēmējiem, augstskolām, zinātniskajiem institūtiem un valsts institūcijām).

6. Plānotie pasākumi 2016. gadā

6.1. Galvenie uzdevumi

Ņemot vērā LIAA noteiktās funkcijas un uzdevumus, 2016. gada darbības plānā ir noteikti konkrēti uzdevumi katrai struktūrvienībai un iestādei kopumā.

LIAA galvenie uzdevumi

- nodrošināt esošo Latvijas Ārējo ekonomisko pārstāvniecību uzturēšanu ārvalstīs un jaunu pagaidu pārstāvniecību atvēršanu un darbības nodrošināšanu;
- īstenot investīciju piesaisti;
- īstenot ārvalstu investīciju piesaistes nodrošināšanai LIAA izstrādāto investīciju piesaistes metodiku *POLARIS process*;
- veicināt un atbalstīt Latvijas eksportspējīgu uzņēmumu attīstību un produktu virzīšanu ārvalstu tirgos;
- nodrošināt ES fondu aktivitāšu administrēšanu un uzraudzību;
- atbalstīt un veicināt inovatīvu uzņēmumu attīstību;
- veicināt sadarbību starp uzņēmējiem un zinātniskajām organizācijām, atbalstot jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu ražošanā, kā arī nodrošināt uz zināšanām un inovācijām balstīta ekonomikas modeļa veidošanu;
- nodrošināt ar Norvēģijas finanšu instrumenta atbalstu izveidotās programmas „Inovācijas zaļās ražošanas jomā” ieviešanu, sekmējot inovatīvu uzņēmumu attīstību, atbalstot uzņēmumu ieguldījumus jaunu produktu un tehnoloģiju, tostarp „zaļo”, izstrādē un ieviešanā ražošanā, sekmējot investīcijas jaunu ražotņu izveidē un darba spēka produktivitātes paaugstināšanā;
- sniegt konsultācijas un informēt uzņēmējus par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem;
- Analizēt potenciālo tūristu interesi par Latviju digitālajā vidē mērķa tirgos.
- Analizēt potenciālo tūristu zināšanu līmeni par Latviju - cik labi pazīst specifiskus produktus.
- Analizēt populārākos tūrisma produktus pēc meklētajiem atslēgvārdiem interneta vidē.
- Analizēt potenciālo tūristu interesi pa sezonām.
- Izvērtēt, kurus mērķauditorijas segmentus ir iespējams uzrunāt ar komunikācijas aktivitātēm digitālajā vidē.

6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi

LIAA 2016. gadā darbu turpinās Eiropas Komisijas izveidotais *EEN* Latvijā jeb Eiropas mēroga atbalsta tīkls uzņēmējiem, kas nodrošina vienotus pakalpojumus uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. Latvijā tā darbību nodrošina tā galvenais koordinators – LIAA, kā arī otra partnerorganizācija – Latvijas Tehnoloģiskais centrs.

2016. gadā LIAA plāno veikt **pētījumu** par Latvijas kā tūrisma galamērķa popularitāti digitālajā vidē.

6.3. Finanšu saistības

LIAA 2016. gadā ilgtermiņa saistībās plānoti 82 259 580 *euro*:

1. Kohēzijas fonda projektu īstenošanai (2007-2013) – 15 399 034 *euro*;
2. Atmaksām valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu (2007-2013) – 6 271 838 *euro*;
3. Eiropas Reģionālā attīstības fonda projektu īstenošanai (2007-2013) – 54 421 195 *euro*;
4. Eiropas Sociālā fonda projektu īstenošanai (2007-2013) – 902 349 *euro*;
5. Eiropas Kopienas iniciatīvu projektiem - 353 060 *euro*;
6. Atmaksām valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas iniciatīvu finansējumu (2007-2013) – 51 364 *euro*;
7. Tehniskajai palīdzībai Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020) - 1 062 619 *euro*;
8. Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētās programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” īstenošanai – 3 798 121 *euro*;